

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ
ΕΡΥΘΡΟΣ + ΣΤΑΥΡΟΣ
ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1951

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΑΒΙΑΝΤΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Μακένζυ Κίγκ 1 (πρώην Λυκαβηττού) ΑΘΗΝΑΙ — Τηλέφ. 33 - 897

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΣΥΜΦΩΝΩΣ ΑΡΘΡ. 6 Α.Ν. 1092

Διευθυντής Περιοδικού: ΚΑΛΛΙΡΡΩΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, Λ. Σγουρού 2

Διευθυντής Τυπογραφείου: «ΠΥΡΣΟΣ» Α. Ε. Ίερά 'Οδός 61

Τιμή Φύλλου Δρχ. 1.000 — Έτησίαν συνδρομή έσωτ. Δρχ. 8.000, έξωτ. 10 σελλίνια ή 2 δολλάρια

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

«Μάρτης», ποίημα, υπό Κ. Παλαμά, 1η έσ. έξωφύλλου	
25η Μαρτίου, υπό Ν. Καρυδάκη. — β) 25η Μαρτίου, ποίημα, υπό Κ. Παλαμά	1
«Ο θάνατος του Εὐριπίδου, υπό Γ. Κουρμούλη...	2
«Αριστοτέλης Βαλαωρίτης, υπό Μ. Νικολαΐδη... Στοιματική αναπνοή, υπό Στ. Σπεράντζα. — β) «Η γρίπη», υπό Στ. Σπεράντζα	3
Σταθμός εις την Ιστορίαν του Έλλην. Έρ. Σταυρού	4
Ταξίδια σ' άλλους πλανήτες, υπό Π. Μιχαλοπούλου. — β) Χειροτεχνία	5
Τό όχυρό «Ιστίμπεϊ», υπό Όμ. Παπαδοπούλου... Ιωάννης Γουτεμβέργιος, υπό Ν. Δημητροκάλλη... Προφυλαχθήτε από την έλνωση. — β) «Οφέλιμες συχουλές	6
Φωτογραφία δράσεως	7
«Ανέκδοτα για τον Όδυσσέα Άνδρουτσό. — β) «Πίνδος», ποίημα, υπό Ν. Βαμβακιά	8
«Ένας νέος Φρεάντλντς, υπό Γρ. Ξενοπούλου. — β) Οί κίνδυνοι από τά κατοικίδια ζώα, υπό Κ. Ζευγά	9
«Η κατάρα του σπουργίτη, υπό Β. Οικονομίδη... Για να γνωρίσουμε την Έλλάδα. «Η Πύλος, υπό Π. Καλονάρου	10-11
Τά Α'. διεθνή Παναθήναια τον Αύγουστο στο Στάδιο μας, υπό Σπ. Αύλωνίτη	12
Κίνησις Ε.Ε.Σ.Ν.	13
Δράσις ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν.	14
Μαθητική συνεργασία	15
25η Μαρτίου, στίχοι υπό Στ. Σπεράντζα, μουσική Ξ. Άσπεριόδη.	16
Inside From cover: March, poem, by C. Palamas	17
25th of March, by N. Karidakis. b) 25th of March, Poem, by C. Palamas	18
Euripides' death, by G. Kourmoulis	19
Arist. Valaoritis, by Nicolaides	20
a) Breath through mouth, by St. Sperantza. b) Grippe, by St. Sperantza	21
A station in the history of the G. R. C.	22
a) Travels to other planets, by P. Michalopoulos. b) Handiwork	23
The fortress «Istimpai», by Hom. Papadopoulos.	24
John Gutenberg, by N. Demetrocallis	25
a) Malaria. b) Healthy advices, by A. V.	26
Activity in pictures	27
a) Anecdotes. b) Pindos. poem by N. Vambakia.	28
a) Anew «Freantles», by G. Xenopoulos. b) Dangers from domestic animals, by C. Zeugas.	29
The sparrow's curse, by B. Oeconomides	30
Pylos, by B. Calonaros	31
Panathinea, by Sp. Avlonitis.	32
G. J. R. C. Movement.	33
J. R. C. Activity	34
Pupils' contribution	35
25th of March, verses by St. Sperantza. set to music, by X. Asteriades.	36
Back - cover Ulysses' adventures, by A. V.	37

Κ. ΠΑΛΑΜΑ

ΜΑΡΤΙΟΣ

Ροδίξ' ή πρώτη του Μάρτη 'μέρα,
Και 'ς τὸ παιδάκι της ή μητέρα
Γελώντας πάει:

«Μέ μάρτη έρχομαι τὸ λαιμό σου
Νά στεφανώσω. Σάν άγγελός σου
Θά σέ φυλάη.

»Από χρυσάφι, προτοῦ νά φέξη,
Μέ τί φροντίδα τὸν έχω πλέξει
Γιά σέ, χρυσό μου!

Μέ κάθε χρώμα τὸν έχω 'ντύσει
Οὐράνιο τόξο, πού θά στολίσῃ
Τὸν οὐρανό μου.

»Αρχίζει ὁ ήλιος σάν πρώτα πάλι
Νά τρέχῃ ἐλεύθερος 'ς τὴν ἀγάλη
Γαλάζιου αἰθέρα.

Λυνώνουν τὰ χιόνια, κι ὅσ' ἀπομέ-
(νουν)
»Ασχημα νέφη, κι αὐτὰ ἐμμορφαί-
(νουν)
Μέρα τῇ 'μέρᾳ.

»Αρχίζει ὁ ήλιος 'σάν πρώτα πάλι
Νά ξετρυπώνῃ ἀγάλη ἀγάλη
Τὰ λουλουδάκια

Δειλά κρυμμένα μέσα 'ς τὸ χῶμα·
Κι ὕστερ' ἀπ' τ' ἄνθη, φροντίζει
Γιά τὰ παιδάκια. (ἀκόμα

»Ο Μάρτης θεῖα εἶν' εὐλογία!
Σὰ χελιδόνι ή εὐτυχία
Σ τὰ σπῖτια μπαινέι·

Και ή υγεία 'σὰ μοῖστράλι
Σ τὸ γαλανόλευκο περιγιάλι
Μᾶς ἀνασταίνει.

»Αὐτός, μ' ἀγγέλου φτερά κινάει
Και τὸ Χριστό της πρωτομηνάει
Στὴν Παναγία·

Και 'ς τὴν πατρίδα, ἐπαναστάτης,
Ο Μάρτης ἔφερε τὴ γλυκειά της
Ελευθερία.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
1. Τρόνδ
16-285
16-6199

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Σάν σήμερα — πᾶν' ἑκατὸν τριάντα χρόνια τώρα —
Ξαναγεννήθηκε μέσ' ἀπ' τὴ σάχη της ἡ Έλλάς. Απο-
μονωμένο, λησμονημένο ἀπὸ τὴν ὑπόλοιπη ἀνθρωπώ-
τητα, δουλωμένο τέσσερις αἰῶνες, ἐστέναιζε τὸ γένος
δλόκληρο κάτω ἀπὸ τὸ βαρὺ, τὸν αἱματηρὸ ζυγὸ τῶν
Τούρκων. Ἐμεῖς πού ἐδοκιμάσαμε πόσο πικρή, πόσο
ἀβάσταχτη εἶναι ἡ σκλαβιά στὰ 3½ χρόνια τῆς Γερμα-
νικῆς κατοχῆς καὶ πόση ἀξία ἀνυπολόγιστη ἔχει ἡ ἐλευ-
θερία, μπορούμε νὰ καταλάβουμε τί θά πούν 378 χρόνια
δουλείας, ἀπὸ τὸ 1453 πού ἔπεσε ἡ Κωνσταντινούπολις
ὡς τὸ 1821. Ἐμεῖς, πού εἶδαμε πατέρες καὶ ἀδελφούς
καὶ παιδιά καὶ συντρόφους ἀγαπημένους νὰ πέφτουν
κάτω ἀπὸ τὰ βόλια τῶν κατακτητῶν ἢ νὰ κρέμονται ἀπὸ
τὴς ἀγκυλῶνες τῶν κι άλλους νὰ σωριάζονται στοὺς δρό-
μους ἀπὸ τὴν πείνα, ἑ-
μεῖς, πού εἶδαμε βρέφη
νὰ λογιζόνται, χωριὰ
νὰ καίονται καὶ συμφο-
ρὲς ἀπανωτὲς νὰ λυγι-
ζουν τὴν πατρίδα, μπο-
ροῦμε νὰ συλλάβουμε στὸ
μυαλό μας τί φοβερὴ
φθορὰ ἔπαθε ἡ ψυχὴ ἡ
Έλληνικὴ σ' αὐτὰ τὰ
378 μαύρα χρόνια. Μόνο
τὸ παιδομάζωμα ἔστοιχι-
σε 1.000.000 παιδιά στὴν
Έλλάδα, πού ἔγιναν γε-
νίτσαροι καὶ χτυποῦσαν
ἀλύπητα τὴν ἴδια τὴν
Πατρίδα τους. Σχολεῖα
δὲν ὑπῆρχαν, ἡ παιδεία
πὺ ἐμπνέουσε τὸ πνεῦμα
καὶ δίδασκε τὸν ἔρωτα
πρὸς τὴν ἐλευθερία ἦταν
ἀπαγορευμένη με πωνὴ
θανάτου.

Τὰ πάντα, ζωὴ, τιμὴ,
περιουσία, ἦταν στὴ διά-
κρισι τοῦ κατακτητοῦ. Ὁ
ἀέρας ἦταν ἀπαίσιος,
βαρὺς, γεμάτος φρίκη
καὶ τρόμο. Σκλάβοι ἐ-
γεννιόνταν καὶ σκλάβοι
ἐπέβαιναν οἱ Έλληνες
ἐπὶ τέσσερις αἰῶνες. «Οἱ
γυναῖκες μας, γράφει
κάπου ὁ ἐθνικός μας
ποιητὴς ὁ Διον. Σολω-
μός, μοιάζουν σάν τὴς
ἀρχαῖες Έλληνίδες. Ἀλ-
λὰ ὅταν συλλογίζωμαι πὼς θά γεννήσουν σκλάβους,
γεμίζουν τὰ μάτια μου δάκρυα.
Σάν ὄνειρο, μακρινὸ κι ἀπᾶστο, ἔρχονται στὴ
μνήμη τῶν προγόνων μας ἡ περασμένη δόξα τῶν Έλ-
λήνων. Καὶ τὰ μάτια ἐβούρκωναν στὴ θύμησὶ της. «Πε-
ρασμένα μεγαλεῖα καὶ διηγώντας τα νὰ κλαῖς». Καὶ
κυλοῦσε ἡ ζωὴ μονότονη ἀχαρὴ, θλιθερὴ χωρὶς ἰδανι-
κά, χωρὶς ἀνωτερότητα, χωρὶς ἀνάπτυξι πνεύματος,
χωρὶς ὁμορφιά. Ζωὴ σκλαβῶν.
Ὡς πού ἤλεθ τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου! Σάν σή-
μερα, στίς 25 τοῦ Μάρτη 1821, ἀνήμερα τοῦ Εὐαγγελ-
λισμοῦ τῆς Παναγίας, ἀναψε μέσα στὰ στήθη τῶν προ-
γόνων μας ἡ φλόγα τῆς ἐλευθερίας καὶ ζύπνησε τὴς
πατροπαράδοτες ἀρετὲς τῆς φυλῆς, πού τὴς ἐξέθρεψε

μιά ἱστορία πανένδοξη τριῶν χιλιάδων χρόνων καὶ τὴς
κρατοῦσε νερκωμένες τεσσάρων αἰώνων σκλαβιά.

Μέ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ, με τὴν εὐλογία τῆς Πανα-
γίας, με τὸ Σταυρὸ τῆς Πίστεως γιὰ Λάβαρο τοῦ Με-
γάλου Αγῶνος ἀντήχησε πέρα γιὰ πέρα στὴ σκλαβω-
μένη Πατρίδα βροντερὴ ἡ κραυγὴ τοῦ ἔθνους δλόκλη-
ρου διαδηλώνοντας τὴν ἀκατάλυτη ἀπόφασί τῶν Έλ-
λήνων. «Έλευθερία ἢ Θάνατος» ἔβροντο-
φώνησαν τὰ ὅπλα μας καὶ παντοῦ σὲ στεριὲς καὶ σὲ
πέλαγα σὲ βουνὰ καὶ σὲ κάμπους σχίζοντας τὰ σκο-
τάδια τῆς σκλαβιάς, ἐγλυκορόδισε ἡ αὐγὴ τῆς ἐλπί-
δος. Κι ἄρχισε νὰ ξαναζῇ πάλι στὸν κόσμῳ ἡ Έλλάς,
κι ἡ δόξα της, στὸ μεγάλο αὐτὸν ἀγῶνα τῆς ἔθνευερ-
σίας, νὰ ξεπερνᾷ πολλὲς φορὲς τὴν παλιὰ. Ἡ Φιλικὴ

Κ. ΠΑΛΑΜΑ

25η ΜΑΡΤΙΟΥ

Πατρίς, καὶ ξένους μάγεψε τῆς 'λευθερίας σου τάστρο,
Τὸ φῶς τοῦ εἰκοσινέου!
Τοὺς εἶδε κάθε κάμπος σου, κάθε βουνὸ καὶ κάστρο
Νὰ σκοτωθοῦν γιὰ Σένα.

Τὸ Μισολόγγι ἔζωνεν ἡ λόγχη τοῦ Μπραῖμη
Κι ὁ λιάνης τοῦ Κιουτάγια

Κι ἀπάνου του παράστεκε με τὰ τραγούδια ἡ Φῆμη
Κ' ἡ Δόξα με τὰ βάρια.

Κι ὅπως ἀνθρώποι ἀγνώριστοι καὶ ξένοι πέρα πέρα
Σὲ μιὰν ἐκκλησιὰ τρέχουν

Κι ἀδερφωμένοι στέκονται, γιατί κοινὴ μητέρα
Μιά πίστιν ὅλοι ἔχουν,

Παρόμοια καὶ τῆς Ρούμελης καὶ τοῦ Μωριά τάσκέρια
Καὶ τὰ καπετανάτα

Σ τὸ Μισολόγγι ἀδερφώσαν κ' ἐμίζαν ταίρια ταί-
(ρια)

Μέ τῆς Φραγκιάς τὰ νιάτα.

Πουλιά κάθε λογῆς σκορποῦν ἀπὸ ψηλὸ πλατάνι
Μιά τρυφερὴ ἀρμονία·

Κ' εἰς γλῶσσες καθεμίᾳς λογῆς 'ς ταῦτιά τοῦ Τούρ-
(κου φτάνει)

Μιά λέξι: 'Ελευθερία!

Ἐταιρία, τὰ κρυφὰ σχο-
λεῖα με τοὺς παπᾶδες
γιὰ δασκάλους, τὰ δοῦ-
ρια τοῦ Ρήγα Φερραίου
καὶ τοῦ Δημητσανίτη
Παναγιώτη Ἀνδρόνικου,
εἶχαν παρασκευάσει τὸ
ἔδαφος γιὰ τὸ τεράστιο
τόλμημα.

Καὶ τὸ ἔθνος σύσσω-
μο ἐχτύπησε τὸν δυνά-
στη, με μῖσος πού συνε-
πύκνωσαν θεόρατο μέσα
στὴς ψυχὰς τῶν Έλ-
λήνων 400 χρόνων πό-
νοι καὶ αἱματὰ καὶ
συμφορὲς. Τὴ λύσσα με
τὴν ὁποῖαν ἐρρίχτηκαν
στὴ φωτιά τοῦ πολέμου
οἱ πρόγονοί μας τοῦ
1821, με τὴν ἀπόφασί νὰ
ζήσουν ἐλεύθεροι ἢ νὰ
πεθάνουν, ζωγραφίζει με
ἄφραστη παραστατικὴ
τηκα ὁ ἐθνικός μας ποι-
ητής, σ' ἓνα ἀραιὸ τε-
τραστίχο τοῦ ἐθνικοῦ
μας ὕμνου:

«Κάθε σῶμα ἰσοῶνει, ρέει
λὲς κι ἐκεῖθεν ἡ ψυχὴ
ἐπ' τὸ μῖσος πού τὴν καίει
πολεμάει νὰ πεταχτῇ».

Ἐνῶ χρόνια ἐκρότη-
σεν ὁ πόλεμος αὐτός.
Ἐνῶ δλόκληρα χρόνια,
Κι ἦταν φοβερός, Εἰμα-

στε... δὲν εἴμαστε ἓνα ἑκατομμύριο — οἱ Έλληνες
τότε. — Μιά φούχτα σκλαβῶν με ὅπλα παρόνοια, με
ξύλα, με ρόπαλα, με δικέλες, με λιστούς, χτυπῆσαμε
τὴν ἰσχυρότερη αὐτοκρατορία τοῦ κόσμου πού κατεῖχε
τὰ 2)3 τῆς Μεσογείου θαλάσσης καὶ ἔφτανε ἀπὸ τὰ
βᾶθῃ τῆς Ἀσίας ὡς τὰ πρόθυρα τῆς Βουδαπέστης καὶ
τῆς Βιέννης. Κι ἐνίκησαμε! Γιατί ἔχαμε 3.000 χρόνια
τῶρα καλλιεργημένη μιὰν ἀδάμαστη ψυχὴ, πού κανένας
ἰσχυρὸς τοῦ κόσμου δὲν κτάρωθεσε νὰ λυγίσῃ ποτὲ!
Καὶ ἡ ψυχὴ αὐτὴ μᾶς διδάσκει ἀπὸ τὰ βᾶθῃ τῶν αἰώ-
νων νὰ μὴ λογαριάζουμε ποτὲ τὸ πλῆθος τοῦ ἐχθροῦ,
ὅποτε νὰ τὸν ἀντιμετωπίζουμε με τὴ λογικὴ τῶν ἀριθ-
μῶν, κι' ἔτσι κρατᾶμε ψηλά στὸ ὕψος τῶν ἀστρον τὴν
τιμὴ καὶ τὴ δόξα τοῦ ὀνόματος τῶν Ἑλλήνων.

(Συνέχεια στὴ σελ. 14)

Τὴν ἀνάτην τοῦ μη-
νὸς Ἑλαφθολιώνος,
δηλαδή περὶ τὰ τέλη
Μαρτίου, τοῦ ἔτους
406 π. Χ. ἔφθασεν
εἰς τὰς Ἀθήνας τὸ
θλιβερόν ἀγγελμα-
τοῦ θανάτου τοῦ Εὐ-
ριπίδου. Δύο ἔτη
προηγουμένως εἶχεν
ἀναγκασθῆ νὰ ἐγκα-
ταλείψῃ τὰς Ἀθή-
νας, τὴν πόλιν εἰς
τὴν ὁποίαν ἐγεννήθη
καὶ τὴν ὁποίαν ἠγά-
πησε μὲ πάθος, εἰς
τὴν ὁποίαν ἀφιέρωσεν
ἀθανάτους ὕ-
μους καὶ διὰ τὴν ἀθανάσιαν τῆς ὁ-
ποίας συνέβαλε διὰ τῆς πνευματικῆς
τοῦ δημιουργίας.

Οἱ παλαιοὶ βιογράφοι μᾶς παραδί-
δουν ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ
βίου ἢ ἐν Ἀθήναις διαδίδωσις εἶχε κα-
ταστῆ ἀχαρὶς διὰ τὸν δαφνοστεφῆ
ποιητὴν. Δυσχερὲς τὸν μὲν διὰ τὴν
κρατήσασαν ἐν Ἀθήναις πολιτικὴν
κατάστασιν μετὰ τὴν ἐκστρατείαν
τῆς Σικελίας, ἀπογοητευμένος ἀπὸ
τὴν κακὴν ὑποδοχὴν τῶν ἔργων του,
ἀηλιτισμένος διὰ τὴν ἐχθρότητα τῶν
συμπολιτῶν του, οἱ ὁποῖοι ἐπ' εὐκαι-
ρίᾳ μίᾳς ἰδιωτικῆς τοῦ δίνης ἔφθασαν
νὰ τὸν κατηγορήσων ἐπὶ «ἀσεβείᾳ»,
ἀηδισμένος δι' ὅλα αὐτὰ προετίμησε
νὰ ζητήσῃ εἰς τὴν ξένην τὴν ποτὴν
καὶ ἀναγκαίαν δι' αὐτὸν ἡρεμίαν.

Ἀκολουθῶν τὸ παράδειγμα πολ-
λῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων τῆς ἐ-
ποχῆς τοῦ ἐξέλεξεν, ὡς ἔδαφος κα-
τάλληλον διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν του
φύσιν, τὴν φιλόξενον αὐλὴν τοῦ βασι-
λέως Ἀρχελάου εἰς τὴν Πέλλαν τῆς
Μακεδονίας. Ὁ μονάρχης αὐτὸς εἶχε
φιλοδοξίᾳ νὰ καταστήσῃ τὴν αὐλὴν
τοῦ πνευματικῶν κέντρον τῆς ἐποχῆς,
πρὸς τὸν σκοπὸν δ' αὐτὸν μετεκάλει
ἐπιφανεῖς «Ἕλληνας ἐκπροσώπους
τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν. Με-
ταξὺ τῶν διανοουμένων προσκεκλη-
μένων του ἀναφέρονται ὁ Ἀθηναῖος
τραγικὸς ποιητὴς Ἀγάθων, ὁ ἐκ Μι-
λήτου διθυραμβοποιὸς Τιμόθεος, ὁ
Σάμιος ἐπικός ποιητὴς Χοίριλος καὶ
ὁ περίφημος ἐξ Ἡρακλείας ζωγράφος
Ζεῦξις. Μετὰ βραχείαν διαμονὴν
εἰς Μαγνησίαν ὅπου ἔτυχε ποικίλων
τιμῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τῆς
προξενείας, τῆς ὑψίστης τιμῆς
τὴν ὁποίαν ἦτο δυνατόν νὰ ἀπονείμῃ
ἑλληνικὴ πόλις εἰς ἕνα φιλοξενούμε-
νόν της ἔφθασε καὶ ὁ Εὐριπίδης εἰς
τὴν Πέλλαν.

Εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Μακεδόνα μον-
άρχου ἔτυχεν ὁ Εὐριπίδης τιμητικῶ-
τάτης ὑποδοχῆς. Εἰς τὸ ἀξίολογον
αὐτὸ κέντρον καλλιέργειας τῶν
γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν διηγου-
ντο μεγάλα καλλιτεχνικά προ-
σωπικότητες τῆς ἐποχῆς. Ὁ Εὐ-
ριπίδης, ὁ ὁποῖος ἀπέκτινεν ἐκ
τῆς πατρίδος τὴν πικρίαν τῆς μὴ ἀ-
ναγνωρίσεως τοῦ ἔργου του ὑπὸ τῶν
συμπολιτῶν του, οἵτινες εἰς 22 πα-
ραστάσεις τοῦ ἀπένευεν μόνον 4
φορὰς τὸ πρῶτον βραβεῖον, ἔτυχεν
εἰς τὴν ξένην τῆς γενικῆς ἀναγνωρί-
σεως. Ἐκεῖ συνέγραψε τὴν τραγω-
δίαν «Ἀρχέλαος», διὰ τῆς ὁποίας ἐ-

Γ. Ι. ΚΟΥΡΜΟΥΛΗ Καθηγητοῦ
τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

τίμησε τὸν φιλοξενούντα αὐτὸν βασι-
λέα, γενικῶς δὲ τὸσον ἐτίμηθη ὑπὸ
τῶν ξένων ὥστε ὠνομάζετο ὑπὸ τῶν
παλαιῶν «φιλοξενώτατος» δηλαδή
λίαν ἀγαπητὸς εἰς τοὺς ξένους.

Οἱ παλαιοὶ βιογράφοι μᾶς παρα-
δίδουν πολλὰ ἀνέκδοτα περὶ τῆς θερ-
μῆς φιλοξενίας τὴν ὁποίαν παρέσχε
ὁ Ἀρχέλαος εἰς τὸν μεγάλαν τραγι-
κὸν τῶν Ἀθηνῶν. Μεταξὺ ἄλλων ἀ-
ναφέρεται ὅτι τοῦ εἶχε χαρίσει ἕν
χρυσοῦν ποτήριον διὰ τὰ συμπόσια,
ὅτι εἰς ἐνδεικτὴν ἰδιαιτέρας ἀγάπης
τοῦ ἀπένευμε φιλικὰς θωπείας καὶ ὅ-
τι ὅταν κάποτε εἰς αὐλικὸς ἐξεφρά-
σθη περὶ τῆς δυσωδίας τῆς ἀναπνοῆς
τοῦ Εὐριπίδου, ὁ βασιλεὺς τὸν παρέ-
δωκεν εἰς τὸν ποιητὴν διὰ νὰ τὸν μα-
στιγῇ.

Εἰς τὸν νέον τόπον τῆς διαμονῆς
τοῦ ὁ γηραιὸς ποιητὴς δὲν ἀνέστειλε
τὴν πνευματικὴν του δημιουργίαν.
Ἐκεῖ συνέγραψε τὴν Ἰφιγένειαν ἐν
Αὐλίδι καὶ τὰς Βάκχας, αἱ ὁποῖαι
παρεστάθησαν ἐν Ἀθήναις μετὰ τὸν
θάνατόν του καὶ ἔτυχον τοῦ πρώτου
βραβεῖου, ἀναθιβάσασαι τοιοῦτοτρό-
πως τὸν ἀριμὸν τῶν πρώτων νικῶν
του εἰς πένη.

Ἐν μέσῳ θερμοῦ φιλικῶ περιβά-
λλοντος ὁ Εὐριπίδης, ὀδυροκλοντοῦ-
ντος, εὗρεν εἰς τὴν ξένην περιέργον
καὶ ἀσυνήθη θάνατον. Κατεσπαράχθη
ὑπὸ τῶν κυνηγετικῶν κυνῶν τοῦ Ἀρ-
χέλαου καὶ ἀπέθανεν ἐκ τῶν τραυμά-
των τὰ ὁποῖα τὸν προεκάλεσαν τὰ
δήγματά των. Οὐδεμία ἀμφιβολία
περὶ τοῦ εἶδους αὐτοῦ τοῦ θανάτου
του, διότι ἐπ' αὐτοῦ ἡ ἀρχαία παρά-
δοξις εἶναι σχεδὸν ὁμόφωνος. Συζη-
τεῖται μόνον πῶς συνέβη τὸ γεγονός
αὐτό. Ὑπεστηρίχθη ὅτι τὸν περιέργον
αὐτὸν θάνατον προεκάλεσαν οἱ ἀντί-
παλοὶ του εἰς τὴν τέχνην καὶ συν-
δέεται ἡ παράδοξις αὐτὴ μὲ τὴν Μα-
κεδονικὴν παροιμίαν «κυνὸς δίκ-
η». Ὑπ' ἄλλων παραδίδεται ὅτι τὸν
θάνατον προεκάλεσαν αἱ γυναῖκες,
πὰς ὁποίας εἶχε κακολογῇ εἰς τὰς
τραγωδίαις του ἢ καὶ ὅτι δὲν κατε-
σπαράχθη ὑπὸ τῶν κυνῶν, ἀλλ' ὑπὸ
γυναικῶν. Κατὰ τὴν πλέον ἀξιόπι-
στον ὅμως παράδοξιν ὁ θάνατος τοῦ
ποιητοῦ ὀφείλεται εἰς τυχαίαν σύμ-
πτωσιν. Ἐνῶ ὁ ποιητὴς ἐπέστρεφεν
ἀργὰ ἐκ τοῦ ἀνὰ τὸ δάσος περιπά-
του του εἰς τὴν οἰκίαν κατελήθη
τυχαίως ὑπὸ τῶν κυνηγετικῶν κυνῶν
τοῦ Ἀρχελάου, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἀφε-
θῇ ἐλεύθεροι πρὸς κυνήγιον καὶ
κατεσπαράχθη.

Ὁ βασιλεὺς Ἀρ-
χέλαος ἐλυπήθη πολ-
λὸν διὰ τὸν θάνατον
τοῦ διασήμου φίλου
του καὶ τὸν ἐνετα-
φίσε τιμητικῶς πα-
ρὰ τὴν Ἀρέθουσαν,
ὅπου διετηρεῖτο τὸ
μνημεῖον του μέχρι
τοῦ τετάρτου αἰῶ-
νος μ. Χ. Παραδίδε-
ται μάλιστα ὅτι ὁ
τάφος του ἦτο με-
ταξὺ δύο ρυάκων
εἰς τὸν ἕνα ἐκ τῶν
ὁποίων ἔρρεεν ἱαμα-
τικὸν ὕδωρ εἰς δὲ τὸν ἄλλον δηλη-
τηριδωδές!

Ἡ εἰδησις περὶ τοῦ θανάτου τοῦ
Εὐριπίδου προεκάλεσεν εἰς τὰς Ἀ-
θήνας ἀλγυνήν κατάπληξιν. Παραδί-
δεται ὅτι ὅταν ὁ Σοφοκλῆς ἐπληρο-
φορήθη τὸν θάνατον τοῦ μεγάλου συ-
ναδέλφου του ἀνέκραξεν: «ἀπὸ ὧ ε-
τὸ ἢ τὸν ἐμὸν ποιήμα-
τὸν ἀκόβη», δηλαδή ἀπέθανεν
ὁ δεινὸς ἀντίπαλος, ὁ πρὸς τὸν ὁποῖον
συναγωνισμὸς μὲ ἠνάγκαζε νὰ ἐπε-
ξεργάζωμαι μετὰ τῆς μεγαλότητας
προσοχῆς τὰ ἔργα μου ἢ ὁ ὁποῖος
παρεῖχε ἀνάλογον μέτρον πρὸς κρί-
σιν τῶν ἔργων μου. Ἡ πόλις ἦτο ἐ-
τοίμη νὰ ἐορτάσῃ τὰ «ἐν ἄστει» Διο-
νύσια. Ὁ Σοφοκλῆς ἀποτίων φόρον
τιμῆς πρὸς τὸν ἐκλιπόντα ποιητὴν
προσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν φέρων μέ-
λαν πένθιμον ἔνδυμα, εἰσήγαγε δὲ
καὶ τὸν χορὸν καὶ τοὺς ἠθοποιούς
ἀνευ στεφάνου εἰς ἐνδεικτὴν πένθους,
ἐν μέσῳ συγκινητικῶν ἐκδηλώσεων
τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινοῦ. Ὑπῆρξε τοῦτο
μία εὐγενὴς ἐκδήλωσις τιμῆς τοῦ Σο-
φοκλέους πρὸς τὸν θανόντα Εὐριπί-
δην αἱ μετὰ τὸν ὁποῖον σχέσεις ἀπὸ
πολλοῦ χρόνου δὲν ἦσαν φιλικαί. Ἐκ-
δήλωσις εὐγενῆς, ἀνταξία Ἑλλήνων
διανοουμένων. Μετ' ὀλίγους μῆνας ἀ-
πέθανε καὶ ὁ Σοφοκλῆς, ὅτε πάλιν
ὁ δαιμόνιος κωμικὸς Ἀριστοφάνης
ἐτίμησεν ἀπὸ σκηνῆς τὴν μνήμην τοῦ
τρίτου τῶν μεγάλων τραγικῶν.

Ὁ Εὐριπίδης δὲν ἀπέλαυσε ζῶν
τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἔργου του καὶ
ὕστερσε κατὰ πολὺ εἰς ἀριθμὸν νι-
κῶν τοῦ περίπου συγχρόνου του Σο-
φοκλέους. Μετὰ θάνατον ὅμως τὸ ἔρ-
γον του ὅλοεν ἀνεγνωρίζετο καὶ προ-
ϊόντος τοῦ χρόνου ἡ φήμη του ὑπερέ-
βαλε τὴν τοῦ Σοφοκλέους. Ὁ Ἀρι-
στοτέλης τὸν ἀνεγνώρισεν ὡς τὸν
«τραγικώτατον» τῶν ποιητῶν. Ὁ δὲ
μέγας φιλόλογος τοῦ παρόντος αἰῶ-
νος Βιλαμόβιτς ἔγραψε περὶ αὐτοῦ:
«διὰ νὰ αἰσθανθῇ καὶ νὰ τιμῇ κα-
νεῖς μίαν μεγάλην προσωπικότητα,
πρέπει καὶ ὁ ἴδιος νὰ εἶναι κατὰ. Ὁ-
λοὶ ἐκείνοι οἱ ὁποῖοι ἠμφισβήτησαν τὸ
ὕψος τοῦ Εὐριπίδου, ἦσαν ἀνάξιοι
μῆς ἀναλόγου ἐξυψώσεως».

Εἰς τὴν ὁδὸν τὴν ἀγνοῦσαν πρὸς
Πειραιᾶ ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν ἀνήγει-
ρε μνημεῖον μετ' ἐπιγράμματος εἰς
τὸν ποιητὴν, ὀλίγας δὲ δεκαετηρίδας
βραδύτερον τῇ προτάσει τοῦ ρήτορος
Λυκούργου ἱδρυσε καὶ τὸν ἀνδριάντα
αὐτοῦ.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ Ο ΗΡΩΙΚΟΣ ΠΟΙΗΤΗΣ

Ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης μπο-
ρεῖ νὰ ὀνομασθῇ «ἡρωϊκὸς» ποιητὴς.
Δὲν ἔπεσε σὸ πεδίο τῆς μάχης, ὅ-
πως ὁ Μαβίλης, ἀλλὰ διέθεσε, ὅπως
ἐκεῖνος, τὴ ζωὴν του καὶ τὸ ἔργο του
στὴν ὑπηρεσίᾳ τῆς Πατρίδος.

Γεννήθηκε στὴ Λευκάδα τὸ 1824.
Ἀπὸ τὴν πρώτην δηλαδὴ στιγμὴν τῆς
ζωῆς του ἀνέπνευσε τὴ μεγάλη πνοὴ
τῆς Ἑλευθερίας, ποὺ ἐμπύκνωσε τὸ
ἔθνος στὴν Ἐπαναστάσει τοῦ 1821.
Καὶ ἡ πνοὴ αὐτή, ποὺ ἐνέπνεε ὅλην
τὴν δράσιν καὶ τὸ ἔργο, ἔμεινε πάν-
τα δυνατὴ καὶ σταθερὴ, ὅσο ποὺ ἔγι-
νε καὶ ἡ τελευταία του πνοή.

Ἐκαμε ἄρτιες σπουδές. Ἀφοῦ ἀ-
πεφοίτησε ἀπὸ τὴν Ἰόνιον Ἀκαδη-
μίαν, ἐσπούδασε στὴν Ἰταλία, στὴν
Ἑλβετία καὶ στὴ Γαλλία. Ταξίδεψε
ἐπὶ καὶ στὴν Ἀγγλίαν καὶ στὴ Γερ-
μανίαν. Μὲ τὴς σπουδὰς καὶ τὰ ταξί-
δια του αὐτὰ δὲν ἐμόρφωσε μόνον τὸ
πνεῦμα του, ἀλλὰ καὶ ἐκαλλιέργησε
τὴν ψυχὴν του.

Ὅσο ὅμως καὶ ἂν ἐσπούδασε καὶ
ἂν ἔζησε σὲ ξένες χώρες, ἔμεινε πάν-
τα ἕνας γνήσιος Ἕλλην, διαποτισμέ-
νος βαθύτατα ἀπὸ τὴς πανάρχαιας
παραδόσεως καὶ τοὺς θρύλους τῆς φυ-
λῆς του.

Ἡ Ἑλευθερία ἀποτελοῦσε πάντα
τὸ ὑψηλότερον ἰδανικόν του. Κάθε ἄ
πελευθερωτικὸν κίνημα στὴν Εὐρώπῃ
τὸν συγκινούσε. Ὅταν ἡ Οὐγγαρία
ἐξεσηκώθηκε, γιὰ νὰ διεκδικήσῃ τὴν
ἑλευθερίαν της, ὁ Βαλαωρίτης ἔτρεξε
νὰ βοηθήσῃ τοὺς ἐπαναστάτας.

Ὅταν γύρισε στὴ Λευκάδα, δόθη-
κε μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν στὸν ἀγῶνα
γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἠπείρου.
Ἀγωνίσθηκε ἐπίσης μὲ θάρρος καὶ
ἀποφασιστικὴν γιὰ τὴν ἀπελευθέρ-
ωσιν τῶν Ἰονίων Νήσων, ποὺ ἦταν
ἀκόμη τότε ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν προ-
στασίαν.

Οἱ Ἐπτανήσιοι τὸν ἐτίμησαν, ἐκλέ-
γοντάς τον μέλος τῆς Ἐπτανησιακῆς
Βουλῆς. Καὶ ἐκεῖνος, θαρραλέος πάν-
τοτε καὶ ἀλύγιστος ἐθνικὸς αγωνι-
στής, παρουσιάζεται στὸν Ἀγγλο
Ἀρμοστή καὶ τοῦ διαβάξῃ ὁ ἴδιος
τὸ Ἐνωτικὸ ψήφισμα!

Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἰο-
νίων Νήσων ἐξελέγη πληρεξούσιος
γιὰ τὴν Ἑθνικὴ Συνέλευσιν τῶν Ἑλ-
λήνων καὶ πανηγυρίζει τὴν Ἐνωσιν
μὲ μίαν θαυμαστὴν ἀγόρευσιν ἐκ μέ-
ρους ὅλων τῶν Ἐπτανησίων ἀντιπρο-
σώπων.

Ἀλλὰ ἡ φιλοπατρία του δὲν ἐκδη-
λώνοντο μόνον μὲ τὴν ἐθνικὴν του μα-
χητικότητα, ἀλλὰ καὶ μὲ ἕνα ἀνώτε-
ρον καὶ εὐγενικώτατο πνεῦμα πατριω-
τικῆς ἀλληλεγγύης. Τὸ ἀκόλουθο ἐ-
πεισόδιον χαρακτηριστικῶς παραστατικῶ-
τα τὴν ψυχικὴν αὐτὴν πλευράν του.

Κατὰ τὸ 1869 ἕνας μέγας σει-
σμὸς εἶχε κατερειπώσει ὅλα σχεδόν

τὰ σπίτια τῆς Λευκάδος. Καὶ ὁ ἴδιος
ὁ ποιητὴς ἐκινδύνευσε νὰ ταφῇ κάτω
ἀπὸ τὰ ἔρειπια τοῦ σπιτιοῦ του. Τότε
ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις, ἔπειτα ἀπὸ
ἐνέργειάς του, ἔστειλε στὸ νησί ἕνα
καράβι φορτωμένο μὲ ξυλείαν, γιὰ νὰ
κτισθοῦν παραπήγματα γιὰ τὴν πρό-
χειρ στέγασιν τῶν κατοίκων.

Ὅταν ὅμως ἔφθασε τὸ καράβι,
παρουσιάσθηκε ἡ δυσκολία πῶς ὅλη

Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης 1824 - 1879

ἐκεῖνη ἡ ξυλεία θὰ μεταφερόταν ἀ-
πὸ τὸ καράβι στὴν πόλιν. Τότε ὁ Βα-
λαωρίτης ἀνεβαίνει στὸ καράβι καὶ
φορτώνεται στοὺς γερούς του δύο
μεγαλύτερο δοκάρι. Καὶ σηκώνον-
τας ἀλύγιστος τὸ βαρὺ φορτίο, περ-
νᾷ τὴν παραλία καὶ προχωρεῖ πρὸς
τὴν πόλιν! Μετὰς, φιλοτιμημένοι ἀ-
πὸ τὸ γενναῖο παράδειγμα ὅλοι οἱ
νησιῶτες, φορτώνονται, ὅλοι μαζί, ὅ-
λη τὴν ξυλείαν καὶ ἀκολουθώντας τὸν
ποιητὴν τὴν μεταφέρουν στὴν πόλιν.

Ἡ γενναία ὅμως καὶ ὀρμητικὴ
καρδιά του ἀρχίζει νὰ υποφέρει καὶ
τὸν ἀναγκάζει ν' ἀποσυρθῇ σ' ἕνα
μικρὸ νησί (τὴ Μαδουρή) κοντὰ στὴ
Λευκάδα, ὅπου καὶ πεθαίνει τὸ 1879,
σὲ ἡλικία 55 ἐτῶν.

Τὸ ἴδιο γενναῖον καὶ ὀρμητικὴ ἦ-
ταν καὶ ἡ ποίησί του. Ὅπως καὶ ἡ
ζωὴ του, ἔτσι καὶ τὸ ποιητικὸν του
ἔργο διαπνέεται ἀπὸ τὸν ἴδιον φλογε-
ρὸ πατριωτισμὸν, ἀπὸ τὴν ἴδια ἀγάπην
πρὸς τὴν Ἑλευθερίαν.

Τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ ποιήματά
του εἶναι ἐμπνευσμένα ἀπὸ τὸ ἡρωϊκὸ
ἔπος τοῦ εἰκοσίου. Ἐπεισόδια ὑψη-
λοῦ πατριωτισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας δι-
δουν τὴν εὐκαιρίαν στὴν ἐθνικὴν ψυχὴν
του νὰ τὰ μετουσιώσῃ σὲ μίαν ἀρρε-
νωπὴν, ὀρμητικὴν, ἐκρηκτικὴν ποίησιν.

Διαβάζοντας κανεὶς τὰ ποιήματά
του, καταλαβαίνει ὅτι ὁ ποιητὴς τους

εἶναι ἕνας ἡρωϊκὸς αγωνιστής, ποὺ
τραγουδᾷ καὶ πολεμᾷ συγχρόνως.

«Στὴν ποίησιν τοῦ Βαλαωρίτη — ἔ-
γραψε ὁ Παλαμάς — βρίσκεις ἕνα
ἡρωϊσμόν, ποὺ σ' ἀδράχνει μὲ τὸν γε-
ρόν, τὸν μοναδικὸν τὸν τόνον». Καὶ ἕ-
νας ξένος κριτικὸς προσθετεῖ: «Ἡ
ποιήσις του εἶναι ἡ πολεμιστήρια
κραυγὴ ἐκείνου ποὺ μάχεται».

Ὁ Βαλαωρίτης ἔγραψε διάφορα
ποιήματα, μικρὰ καὶ μεγάλα, λυρικά
καὶ ἐπικά. Ἀπὸ τὰ τελευταῖα, ποὺ
θεωροῦνται καὶ τὰ καλύτερά του, ση-
μειώσουμε τὴν «Κυρά Φροσύνην», ποὺ
ἀναφέρεται στὸν πνιγμὸν τῶν δεκαε-
πτὰ ἑλληνίδων καὶ τῆς κυρᾶ Φρο-
σύνης στὴ λίμνη τῶν Ἰωαννίνων τὸν
«Διάκον», ποὺ ἀφηγεῖται τὴ φοβερὴ
ἱστορία τοῦ ἡρωϊκοῦ μάρτυρος τὸν
«Ἀστραπόγιαννον», ποὺ ἀποθεώνει
τὴν παλληκαριά καὶ τὴ φιλικὴ ἀλλη-
λεγγύη τῶν κλεφτῶν μὲ τὴν δραμα-
τικὴ καὶ συγκινητικὴν ἱστορία τοῦ
Ἀστραπόγιαννου καὶ τοῦ Λαμπέτη.

Τὸ μεγαλόπνοο καὶ δυνατό αὐτὸ
ποίημα, ποὺ εἶναι βασισμένο σὲ μίαν
πραγματικὴν ἱστορίαν, τὸ εἶχε ἐμπνευ-
σθῇ ὁ Βαλαωρίτης μιά μέρα, στὴν
αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ του, κάτω ἀπὸ μίαν
ἐλιά ποὺ σκίαζε τὸ μαρμάρينو τρα-
πέζι του. Τότε ὁ ποιητὴς, γιὰ νὰ μὴ
χάσῃ καιρὸν, ὅσο νὰ φέρῃ μελάνιν καὶ
χαρτί, τὸ γράφει μ' ἕνα μολύβι πά-
νω στὸ μάρμαρο τοῦ τραπεζιοῦ, ὁ-
λόκληρο!

Ὁ «Φωτεινός», τὸ τελευταῖον ποίη-
μά του, ἔμεινε δυστυχῶς ἀτέλειωτο.
Ἀλλὰ καὶ ἔτσι ἀτέλειωτο θαυμάζε-
ται γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴν του ἀξίαν.

Τὸ ποίημα αὐτό, ἐπικὸ ἐπίσης, εἶ-
ναι ἐμπνευσμένο ἀπὸ τὴν περίοδον τῆς
Φραγκοκρατίας καὶ συγκεκριμένα ἀ-
πὸ τὴν τότε ἐξέγερσιν τῶν Λευκαδιτῶν
γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν τους.

Ἀξίζει νὰ κλείσουμε τὸ σύντομο
αὐτὸ βιογράφημα μὲ λίγους στίχους
ἀπὸ τὸ θαυμαστὸ αὐτὸ ποίημα. Ὁ
Γρατσίανος, ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὸν ξέ-
νο κυρίαρχον, βρίζει στὸ πρόσωπο τοῦ
Φωτεινοῦ, ποὺ συμβολίζει τὸν σκλα-
βωμένο λαόν, τὴν Ἑλληνικὴ Φυλὴν. Καὶ
ὁ Φωτεινός, ἀτάραχος καὶ περήφα-
νος, τοῦ ἀπαντᾷ μὲ τὰ μεγάλα καὶ
ὕψηλόνητα αὐτὰ λόγια:

«Ἄν ἐξεράθῃ τὸ κλαρί, πάντα χλω-
(ρὴ εἶν' ἡ ρίζα.

Καὶ μένει πάντα ζωντανόν, ἡ ρόδι φάει

(ἡ βρίζα,

αὐτὸ τὸ βόϊδι τὸ μανόν, π' ὅσο βαθιά

(ρουχίζει,

τόσο εὐκόλῃ μυγιάζεται καὶ ἀνεμο-

(στροβιλίζει

καὶ ποὺ τὸ κράζουσε λαόν. Θὰ σπᾶσῃ

(τὸ καρίκι

καὶ θὰ προβάλλῃ μὲ φτερά μιά μέρα

(τὸ σκουλήκι.

Τότε, πουλὶ τὸ σερπετό, ποῖος ἔβρει

(ποῦ θὰ φτάσῃ!»

ΜΕΛΗΣ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΝΟΗ

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ, Καθηγητού του Πανεπιστημίου Αθηνών
II

Μιλούσαμε στο προηγούμενο τεύχος για τα παιδιά, που αναπνέουν με το στόμα και όχι με τη μύτη. Συνεχίζουμε σήμερα για τα δυσάρεστα της στοματικής αυτής αναπνοής.

Οι στενές σχέσεις μεταξύ των οργάνων της αναπνοής και των οργάνων της κυκλοφορίας έρμηνεύουν και πώς κάθε εμπόδιο της αναπνοής, που περιορίζει την οργάνωση του αίματος, υποχρεώνει την καρδιά να εργάζεται περισσότερο, σε σημείο, που με τον καιρό το όργανο αυτό παθαίνει υπερτροφία, διογκώνεται και παρουσιάζει όλα τα συμπτώματα της ανεπάρκειας. Και ο Σωλιάκ, όταν έπειραματιζόταν για την επίδραση της σωματικής άσκησης, έσημειωσεν ότι όσοι έφθιναν άνεαν δύσκολα ή καθόλου με τη μύτη, είχαν όχι μόνον ελαττωμένη την αντίσταση στον άγωνα, αλλά διαταραγμένη και την καρδιακή λειτουργία.

Μας είναι γνωστό, πως η πέψη το πρώτο στάδιό της το κάνει στο στόμα. Από αυτό συμπεραίνουμε, πως η λεγομένη ρινογναθική ανεπάρκεια αναπόφευκτα φέρνει διαταραχές και στην πεπτική λειτουργία, που αντίθετως όταν αυτή γίνεται κανονικά, αποτελεί την πιο σπουδαία συμβολή για τη διατήρηση της υγείας και της ζωής. Δύσπνοια στραβά σε άνωμαλα σαγόνια ούτε το μάσημα επιτελούν όπως πρέπει, ούτε μπορούν να αυτοκαθαρισθούν. Και γι' αυτό καταστρέφονται γρήγορα. Λένε, πως «δεν ζει κανείς με» εκείνο που τρώγει, αλλά με «έκείνο που χωνεύει». Αυτό είναι το σωστό. Γιατί τροφή, που δε μασήθηκε καλά, όσο άφθονη κι αν είναι, θα περάσει τον πεπτικό σωλήνα σχεδόν άχρησιμοποίητη. Ένω τροφή, που μασήθηκε τέλεια, θ' αφομοιωθεί σχεδόν ολόκληρη. Έτσι θα μπορούσε κανείς να σκεφθεί, ότι όποιος μασά καλά την τροφή του, δεν θα ήταν ανάγκη να την παίρνει σε μεγάλη ποσότητα, που όχι μόνον απαιτεί μεγαλύτερη δαπάνη, αλλά φθείρει και καταπονεί πρόωρα και τα πεπτικά όργανα.

Επειδή η άτελης λειτουργία των μασητικών οργάνων αναποδογυρίζει και τους κανόνες της αρχιτεκτονικής του προσώπου και επειδή η κατάργηση της ρινογναθικής αναπνοής υποχρεώνει το στόμα να μείνει ανοικτό, με κρεμασμένο το κάτω χείλος, το πρόσωπο εκείνου, που πάσχει από ρινογναθική ανεπάρκεια, παίρνει μία χαρακτηριστική όψη, σαν εκείνη που παίρνουν οι κωμικοί, όταν υποκρίνονται βλακώδες πρόσωπο. Την εντύπωση απ' αυτή την εικόνα αυξάνουν και η έρρινη φωνή του άρρώστου, με τη δυσκολία στην άπαγγελία των λέξεων.

Αλλά τις προσωπικές και τις σωματικές παραμορφώσεις του παιδιού συνοδεύουν συνήθως και νευρικές διαταραχές. Το παιδί φαίνεται κουρασμένο, είναι ανήσυχος στον ύπνο υποφέρει από ημικρανίες και νευραλγίες, είναι ευαίσθητο στο κρύο, δυσκολεύεται πολύ να προσηλώσει κάπου την προσοχή του και παρουσιάζει ελαττωματική τη διανοητική του ανάπτυξη.

Δεν πρόκειται να περιγράψουμε εδώ πως γίνεται η θεραπεία, που απαιτείται για την κατάσταση αυτή, ούτε ποιές είναι οι συμπληρωματικές επεμβάσεις, που θα επακολουθήσουν. Θα σημειώσουμε μόνον, ότι τα αποτελέσματα μιας τέτοιας θεραπείας είναι εκπληκτικά. Η όρεξη και η θέρψη σιγά σιγά αυξάνονται. Η αρχιτεκτονική των οστών του προσώπου προσαρμόζεται λίγο λίγο με τις λειτουργικές δυνατότητες των μυών. Το βλέμμα γίνεται ζωηρό, το δέρμα ροδινώτερο και η φυσιογνωμία γλαστή. Το πριν μελαγχολικό παιδί στρέφεται τώρα γεμάτο σφρίγος προς τη χαρά της ζωής.

Είναι αναμφισβήτητο ότι, αν αναζητήσουμε μεταξύ των μαθητών στα διάφορα σχολεία, θα βρούμε όχι λίγους από εκείνους που έχουν ρινογναθικές ανωμαλίες. Μά αν συστήσουμε σ' αυτούς έγκαιρα τη θεραπεία, που χρειάζεται, κοντά σε ρινολόγο Ιατρό και σε οδοντίατρο ειδικό, κάνουμε ένα έργο καθαυτό βελτιωτικό της φυλής μας.

Η ΓΡΙΠΠΗ

Όλους σχεδόν τους μήνες του τελευταίου χειμώνα μας ανησύχησε ή εμφάνισι της γρίππης, μιας αρρώστιας, που κάθε χρόνο βέβαια μας επισκέπτεται με τις κακοκαιρίες, μα που έφέτος μας ήρθε με επίφοβο κάπως επιδημικό χαρακτήρα. Οι αρχές βέβαια έλαβαν τα μέτρα τους και ο κόσμος έπρόσεξε αρκετά όπωσδήποτε, ώστε να μη μας συμπεριφερθή ή αρρώστια, όπως συμπεριφέρθηκε σε άλλες χώρες της Ευρώπης.

Οι παλαιότεροι θυμούνται μια επίσκεψη της γρίππης στα 1892 κι άλλη μια στα 1918, που αφού πέρασε ολόκληρη την Ευρώπη, έκαμε και στην Ελλάδα αρκετή θραύση.

Το μικρόβιο της γρίππης δεν αντέχει στην ξηρασία. Διατηρεί όμως την ζωτικότητα του στο περιεχόμενο της μύτης και των βρόγχων εκείνου, που έπέρασε την αρρώστια, και την διατηρεί 14 περίπου ημέρες. Το καλοκαίρι με τη μεγάλη ζέση δεν μπορεί να μεταδοθή με τη σκόνη το μικρόβιο.

Η γρίππη παρουσιάζει τρεις μορφές. Η μια είναι ή θωρακική, ή πιο συνηθισμένη, που παρουσιάζει βρογχικά φαινόμενα διαφόρου βαθμού, βήχα, ύψωσι του πυρετού κλπ. Η άλλη μορφή είναι ή γαστρική, σπάνια, που καμιά φορά δίνει την εντύπωση κοιλιακού τύφου. Και ή τρίτη είναι ή νευρική, που παρουσιάζει δυνατό κεφαλόπονο και νευρικές διαταραχές. Κοντά στις τρεις αυτές μορφές έχουμε κι άλλες, που συνδυάζουν διάφορα συμπτώματα.

Η γρίππη, ένσω πηγαίνει κανονικά, περνά χωρίς επακόλουθα. Συχνά όμως, επειδή το μικρόβιό της συνδυάζεται και με άλλα μικρόβια, σταφυλόκοκκο, στρεπτόκοκκο ή πνευμονόκοκκο, ή μορφή της παρουσιάζεται βαρύτερη και ο άρρωστος πολλές φορές διακινδυνεύει. Τέτοιες μορφές είναι ή γριππώδης πνευμονία, ή έγκεφαλίτις, ή μηνιγγίτις, ή μέση ωτίτις, ή κερατίτις κλπ.

Η γρίππη εκδηλώνεται με αγριώτερες διαθέσεις για εκείνους που πάσχουν ή που έπαθαν προηγουμένως από άρρώστιας πνευμονικές, καρδιακές, νεφρικές, γαστρεντερικές, χρόνιες νευρικές ή από έλκυσια. Κι όταν εγκατασταθεί σ' αυτούς, παροξύνει ή επικίνδυνα την κατάσταση τους και όχι σπανίως τους οδηγεί στο θάνατο. Η επιδημία, που είχε εκδηλωθή στη χώρα μας στα 1918, εξέλεξε τα θύματά της και τα θανάτων κυρίως από εκείνους που ήταν εξητλημένοι από την έλκυσια.

Όλοι σχεδόν οι άνθρωποι έχουμε προδιάθεση στη γρίππη. Απόδειξι, ότι στη μεγάλη επιδημία του 1889-1890 έδεκατιόσαν άνθρωποι και από την Ευρώπη και από την Ασία και από την Αφρική και από την Αμερική.

Το πιο στοιχειώδες μέτρο για την προφύλαξι από τη γρίππη είναι ν' αποφύγουμε όσο το δυνατόν την επικοινωνία με πάσχοντες από την αρρώστια αυτή.

Σε καιρό επιδημίας έχουμε χρέος ν' αποφεύγουμε όσο είναι δυνατόν, τις συναθροίσεις, τα θέατρα, τους κινηματογράφους, τα καφενεία κλπ., γιατί με τα έκσφενδονιζόμενα σταγονίδια κατά το φτέρνισμα ή κατά το βήμα ή τη συνομιλία του πλησίον μας, εύκολα μπορούμε να μολυνθούμε. Έξ ίσου εύκολα μπορούμε να μολυνθούμε και με την έπαφή κάθε αντικειμένου, που χρησιμοποιεί ο άρρωστος.

Για να προφυλαχθούμε, είναι ακόμη ανάγκη να γνωρίζουμε ότι, αντίθετα με τα μικρόβια που γεννούν τη φυματίωση, τα μικρόβια της γρίππης δεν μεταδίδονται με τη σκόνη. Η ξηρασία τα φονεύει σε διάστημα από πέντε πρώτων λεπτών έως μιας ώρας. Ένω ή υγρασία ευνόει τον πολλαπλασιασμό και τη διάδοσί τους.

Καλό είναι βέβαια να μην κουράζεται κανείς, μήτε σωματικώς, μήτε πνευματικώς υπερβολικά, να τρώγει καλά και να κοιμάται αρκετά, προφυλαγμένος πάντοτε από την υγρασία και από τις άποτομες μεταβολές του καιρού.

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΣΤΑΘΜΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝ. ΕΡ. ΣΤΑΥΡΟΥ

Ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος όμιλών κατά τα εγκαίνια του νέου μεγάρου του Ε.Ε.Σ. Απέναντί του έξ αριστερών προς τα δεξιά ή Μεγάλη Κυρία της Αύλης Κα Έλ. Ν. Τρικούπη, ο Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Ευρίπου κ. Αλέξιος, ο Υπουργός της Δικαιοσύνης κ. Λαγάρκος και παρ' αυτών ο Αρχηγός του Γ.Ε.Σ. Στρατηγός κ. Κοσμάς. Mr. C. Georgacopoulos, President G.R.C. speaking during the inauguration of the new premises of the Greek Red Cross. Opposite from left to right Mrs Hel. Trikoupis, Grand Mistress of the Court of H. M. the Queen of Hellenes. The right Reverend, Bishop of Evripos Mr. Alexis, the Minister of Justice Mr. Lagacos and the Chief of the G.G.S. General Kosmas

Η δεύτερα Φεβρουαρίου του 1951 θα παραμείνη ένας σταθμός εις την Ιστορίαν του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού. Την ημέρα αυτή έγιναν τα εγκαίνια του Ιδιοκτήτου μεγάρου του, όπου στεγάζονται αι υπηρεσίαι της Κεντρικής Διοικήσεως.

Τα εγκαίνια, τα οποία έλαβον χώραν εις την μεγάλην αίθυσαν των τελετών, έτίμησαν με την παρουσίαν των ή Μεγάλη Κυρία της Αύλης Κα Έλ. Τρικούπη, ο Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Ευρίπου κ. Αλέξιος, ο Υπουργός της Δικαιοσύνης κ. Λαγάρκος, ο Αρχηγός του Γ.Ε.Σ. Στρατηγός Κοσμάς, ο έπίτιμος Πρόεδρος του Έρυθρου Σταυρού κ. Ιωάν. Αθανασάκης, το Διοικητικόν Συμβούλιον του Ε.Ε.Σ. κλπ.

Ο Πρόεδρος του Ε.Ε.Σ. κ. Κ. Γεωργακόπουλος αρχόμενος του λόγου του εξέδηλωσε την ιδιαίτερον χαράν του, διότι τα εγκαίνια του νέου μεγάρου του Ε.Ε.Σ. συμπίπτουν με την εννενηκοστή ενάτην επέτειον της γενήσεως του έπίτιμου Προέδρου αυτού κ. Ι. Αθανασάκη, του οποίου εξέηρε τας μακράς και πολυτίμους υπηρεσίας προς τον Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν ως και την έπιτυχή αυτού συμβόλων εις την διευθέτησιν ζητημάτων άφορώντων τας σχέσεις Διε-

θνούς Έρυθρου Σταυρού και Ένώσεως Έρυθρών Σταυρών και αφού έκαμε Ιστορικήν ανασκόπησιν του έργου του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού, από της ίδρύσεώς του μέχρι σήμερα, εξέθεσεν εις άδράς γραμμάς τας υπό της Διοικήσεως καταβληθείσας συνεχείς προσπάθειάς δια την πραγματοποίησιν της ανεγέρσεως του μεγαλοπρεπούς τούτου κτιρίου, το όποιον, θα προάγνη ασφαλώς με την έν αυτώ στεγασιν όλων των Κεντρικών υπηρεσιών και τον ευχερέστερον συντονισμόν αυτών, το έργον του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού εις όλους τους τομείς της δραστηριότητός του.

Εν συνεχεία έκαμε μνείαν της συμβολής των κατά καιρούς Διοικήσεων του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού δια την έπιτυχίαν του έργου αυτού, ως και τας υπηρεσίας τας όποιās προσέφεραν ούτος από της ίδρύσεώς του (1875), εις δυσκόλους ημέρας της εθνικής ζωής και εξέφρασεν την πεποίθησιν του δια μίαν γονιμώτεραν εις το μέλλον δράσιν, υπέρ του Έλληνικού λαού, δια της συστηματικώτερας και ορθολογιστικής οργανώσεως των διαφόρων αυτού Τμημάτων.

Επηκολούθησε δέησις του Θεοφι-

λεστάτου Ευρίπου, υπέρ του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού, μετά την όποιαν ο κ. Γεωργακόπουλος παρέκάλεσε τον έπίτιμον Πρόεδρον του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού κ. Ι. Αθανασάκην να έγκαινιάσῃ το νέον μέγαρον.

Ο κ. Αθανασάκης, με προφανή συγκίνησιν, εξέφρασε την ζηροτάτην χαράν του δια το ευτυχές τούτο γεγονός και ηύχαρίστησε θερμώς τον Πρόεδρον του Ε.Ε.Σ. δια την προσγενομένην εις αυτόν τιμήν, με τον συνδυασμόν της 99ης επέτειου του προς τα εγκαίνια του νέου μεγάρου του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού, και συνεχάρη την Διοίκησιν του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού δια την πραγματοποίησιν του Ιστορικού τούτου έργου, το όποιον αποτελεί σταθμόν εις την μακράν Ιστορίαν του Έλληνικού Έρυθρου Σταυρού.

Τελευταίος έλαβε τον λόγον ο έκ των αρχαιοτέρων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ε.Σ. καθηγητής κ. Μ. Γερούλανος ο όποιος έν συντομίᾳ έμνημόνευσε τους διαφόρους σταθμούς, τους όποιους διήλθε κατά την εξέλιξιν του ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός, από της ίδρύσεώς του μέχρι σήμερα, και εξέφρασε απόλυτον αίσιοδοξίαν δια την σταθεράν και έθνωφελή αυτού δράσιν, ή όποια δικαίως επισύρει την άμέριστον εκτίμησιν της Έλληνικής Κοινωνίας.

Ο έπίτιμος Πρόεδρος Ε. Ε. Σ. κ. Ι. Αθανασάκης όμιλών κατά τα εγκαίνια. Έξ αριστερών προς τα δεξιά ο κ. Κ. Γεωργακόπουλος, Πρόεδρος Ε. Ε. Σ., ο Καθηγητής κ. Μ. Γερούλανος, ο κ. Γ. Μινδлер, Γεν. Γραμματέας Ε.Ε.Σ. και ο κ. Α. Βαλαωρίτης Αντιπρόεδρος Ε.Ε.Σ.

The Hon. President G.R.C. Mr. J. Athanasaki speaking during the inauguration. From left to right Mr. C. Georgacopoulos, president G.R.C. Professor M. Geroulanos, Mr. G. Mindler, Secretary General G.R.C. and Mr. A. Valaoritis, Vice-President G.R.C.

ΤΑΞΙΔΙΑ Σ' ΑΛΛΟΥΣ ΠΛΑΝΗΤΕΣ

ΠΙΠΙΝΑΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ακόμη δεν έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε που ο Χριστόφορος Κολόμβος για πρώτη φορά έπλεε προς τον Νέον Κόσμον και ο Βάσκο δε Γάμα ανέκαλυπτε το δρόμο που έφερνε από το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδος στις Ινδίες. Ακόμη είναι νωπό το χρώμα που σκεπάζει τα σώματα πολλών εξερευνητών που βρήκαν οίκτρο θάνατο στα παρθένα δάση της Αφρικής ή στις παγωμένες εκτάσεις των Πόλων. Κι όμως το εξερευνητικό δαιμόνιο, που είναι συνυφασμένο με τη φύσι μας, μάς προσκαλεί και πάλι σε νέες περιπέτειες. Αυτή τη φορά όμως το αντικείμενο των μελλοντικών εξερευνησεων βρίσκεται έξω από τον πλανήτη μας. Η γήινη σφαίρα είναι μικρή πιά για να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις της φλογισμένης μας φαντασίας. Τώρα τ' αστερία, τα φωτεινά αυτά στολίσια του ουρανού μοιάζουν να ανυπομονούν να δεχθούν την πρώτη επίσκεψη των τολμηρών ανθρώπων.

Ένα ταξίδι στο διάστημα, μακριά από τον πλανήτη μας ακόμη φαίνεται καθαρή φαντασία. Δεν θα περάσουν όμως πολλά χρόνια που θα ταξιδεύουμε από πλανήτη σε πλανήτη ακριβώς όπως από χώρα σε χώρα.

Εκτός από τα ένστικτά μας ο φόβος πως μία μέρα η γη θα παύσει να είναι φιλόξενη για το ανθρώπινο γένος μάς καλεί να κατακτήσουμε το διάστημα. Μία μεγάλη καταστροφή μπορεί κάποτε να μάς αναγκάσει να εγκαταλείψουμε τον πλανήτη μας.

Εν τω μεταξύ μελετώνται τα βασικά προβλήματα μιας τέτοιας μεταναστεύσεως και οι ειδικοί μάς βεβαιούν πως δεν είναι πολύ μακριά η μέρα, που οι πρώτοι μετανάστες θα ξεκινήσουν για να κτίσουν καινούργιες πολιτείες μακριά από τη γη.

Η Σελήνη, όπως ξέρουμε από την

εξέτασή της αποδείχθηκε πως δεν έχει κατάλληλες συνθήκες για ζωή επομένως αποκλείεται ως μελλοντικός τόπος μεταναστευσέως μας. Ίσως να χρησιμοποιηθεί απλώς ως σταθμός για ένα ταξίδι σ' άλλον πλανήτη. Ο Άρης και η Αφροδίτη φαίνεται πως θα είναι τα πρώτα ούρανια σώματα που θα επισκεφθούμε. Και οι δυο αυτοί πλανήται δείχνουν πως έχουν συνθήκες ζωής ανάλογες με τις συνθήκες της γης.

Ο Άρης βρίσκεται στο διάστημα σε απόσταση κυμαινόμενη μεταξύ 54 και 400 εκατομμ. χιλιοστών από τον πλανήτη μας ανάλογως της θέσεώς του κατά την περιφοράν του περί τον Ήλιον. Για μία πλήρη περιφορά περί τον Ήλιο χρειάζεται 780 μέρες για μία δε περιστροφή περί τον άξονά του 24 περίπου ώρες. Είς τον Άρη υπάρχουν ύδρατμοι και δευγόνον, σχηματίζονται νέφη και η θερμοκρασία έπάνω σ' αυτόν είναι 17° Κελσίου. Έπάνω στην επιφάνειά του δεν φαίνονται να υπάρχουν θάλασσες, αλλά πολλές μικρές λίμνες, πιθανώς δε και δάση παρόμοια των γηίνων.

Η Αφροδίτη βρίσκεται πολύ πλησιέστερα στη γη και έχει και αυτή σχεδόν τις ίδιες συνθήκες ζωής με τον Άρη. Δυστυχώς όμως η φασματική εξέτασίς της δείχνει έλλειψη υδρογόνου και υδρατμών. Αυτό το μειονέκτημα μάς κάνει να πιστεύουμε πως είναι πιθανώτερο στον Άρη να βρίσκονται όντα παρόμοια μ' αυτά που έμεις οι άνθρωποι γνωρίζουμε στη γη.

Βέβαια οι υπάρξεις των γειτονικών πλανητών δεν μπορεί ποτέ να είναι ακριβώς σαν τις υπάρξεις της γης. Και οι άνθρωποι ακόμη που τυχόν θα μεταναστεύσουν εκεί θα υποστούν ασφαλώς βαθμιαίως κάποια αλλαγή στη μορφή τους. Αν π. χ. η έλξις έ-

κεϊ είναι μεγαλύτερη από την έλξι στη γη, οι υπάρξεις θα πρέπει να έχουν μικρότερο ανάστημα και δυνατός μύς. Ακόμη διάφορα στοιχεία χρήσιμα για τη ζωή του ανθρώπου και των άλλων αιωτέρων μορφών του πλανήτη μας πιθανόν να λείπουν στα γειτονικά ούρανια σώματα. Τότε ασφαλώς θα υποκατασταθούν από άλλα με ανάλογες αλλαγές στη μορφή των όντων.

Από όλα τα σώματα του ουρανού λοιπόν ο Άρης πρώτος από τους πλανήτας αποδείχθηκε έτοιμος για μία φιλοξενία του ανθρώπινου γένους. Μόλις δε κατασκευασθή το ρουκεττό-πλοίο που θα μάς φέρη ως εκεί, θα πραγματοποιηθή το πρώτο ταξίδι στο διάστημα.

Ήδη κατά τους ειδικούς με τις γνώσεις που έχουμε σήμερα και με τους γνωστούς νόμους της φύσεως είναι θεωρητικώς δυνατόν να στείλουμε μία ρουκέτα σε έναν άλλον πλανήτη. Η γνωστή ρουκέτα V-2, αν μπορούσε να περάση το πεδίο βαρύτητας της γης, θα έφθανε από τον πλανήτη μας στη Σελήνη μέσα σε 60 ώρες. Αυτό όμως ακόμη, δεν είναι δυνατόν. Για να ξεφύγουμε από τη βαρύτητα της γης πρέπει να κατασκευάσουμε μία ρουκέτα με ταχύτητα έπτά μιλίων κατά δευτερόλεπτον. Υπάρχει όμως κάποιος νόμος της νεωτέρας φυσικής σύμφωνα μ' αυτόν δε τίποτα δεν μπορεί να ταξιδεύη ταχύτερα από το φώς. Το φώς δε διανύει μόνον 300.000 χιλιόμετρα το δευτερόλεπτο.

Πολλοί όμως τέτοιοι φυσικοί νόμοι κατερρίφθησαν. Τίποτα δεν αποκλείει πως σύντομα το ανθρώπινο πνεύμα θα κυριαρχήση. Τότε ένα ταξίδι στην ούρανια θάλασσα δεν θα διαφέρει πολύ από ένα ταξίδι στον ώκεανό.

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ

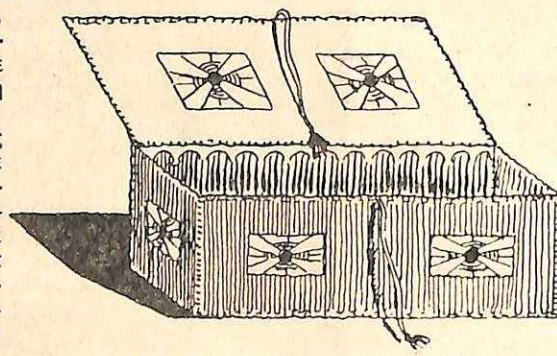
ΕΝΑ ΚΟΥΤΙ ΜΕ ΧΟΡΤΟ

Κόβουμε το χαρτόνι στα μέτρα που θέλουμε να γίνει το κουτί. Βρέχουμε έλαφρά το χόρτο για να μαλακώση. Τυλίγουμε το χαρτόνι με χόρτο ανοιγμένο σε πλατεία κλωστή, σαν φεστόνι προς τα έξω άκρως. Είς τα κενά κεντούμε άζοορ με χόρτο σε λεπτή κλωστή. Βλ. εικόνα.

Ενώνομε τις τέσσαρες πλευρές, ράβοντάς τες με χόρτο. Ετοιμάζουμε τη βάση, είτε από σανίδι, στα μέτρα που έχουμε, ούτως ώστε να εφαρμόζη ακριβώς μέσα στις πλευρές, είτε με χαρτόνι χοντρό και το σκεπάζουμε με ύφασμα και από τις δυο πλευρές.

Τη σανιδένια βάσι θα καρφώσωμε

με μικρά καρφάκια τριγύρω και θα ράψωμε από πάνω λεπτή κοτοίδα από χόρτο για να μη φαίνονται. Αν είναι από χαρτόνι θα τη ράψωμε.

Το έσωτερικό του κουτιού ντύνομε

με μεταξωτό χρωματιστό, θαλασί, ρόζ, κόκκινο κ.τ.λ. Αυτό πρέπει να κοπεί φαρδύτερο και στο μέγεθος διπλό, για να γίνει σούρα κάτω στη βάση και μπιμπιλία έπάνω. Το ράβουμε με κλωστή στο χρώμα, μικρές και κρυφές βελονιές. Το καπάκι, καλύτερο θα είναι να βάλουμε το μεταξωτό ίδιο, με ένα κορδόνι ή κοτοίδα γύρω στην άκρη και έπειτα το ράβουμε με χόρτο στην μία πλευρά.

Μέσα στη βάση, μπορούμε να βάλουμε ένα χαρτόνι λεπτό σκεπασμένο με το ίδιο μεταξωτό, αφού προηγουμένως έχουμε βάλει ένα στρώμα βάτα λευκή.

Είς το μέσον του καπακιού και της εμπροσθίας πλευράς, στρίβουμε ένα κομμάτι κορδόνι με χόρτο για να δένεται.

Αποσπάσματα από το βιβλίο «Ο άγώνας του Όχυρου Ιστιμπεϊ» του ταγματάρχου Όμπερ. Παπαδοπούλου

Σε μία από τις πιο ψηλές κορυφές του ΜΠΕΛΕΣ, σε κορυφή απόκρημνη και δενδρόφυτη, βρίσκεται το όχυρο του ΙΣΤΙΜΠΕΪ, διακόσια μέτρα από τη Βουλγαρική μεθόριο. Ένας από τους πολλούς δρόμους, που έγιναν για την εξυπηρέτηση των όχυρών, οδηγεί από το μικρό χωριό του Πετριτσίου εις το άσπρο όχυρο, όπως πολλοί το ονόμασαν, επειδή τον περισσότερο καιρό ήταν σκεπασμένο με χιόνια.

...Δεν πέρασαν ούτε τρεις μέρες από τότε που αναγγέλθηκε επίσημα η είσοδος των Γερμανικών στρατευμάτων στη Βουλγαρία και τεράστιες μηχανοκίνητες φάλαγγες άρχισαν να κινούνται από Β. προς Ν.

Δύο χιλιάδες τρεις και τέσσερες από μεγάλα αυτοκίνητα ανέφερε καθυμερινά ο παρατηρητής, κινώντας από τα στενά της Κρέσνας προς Ν. Όπως το νερό του Στρυμώνα δεν τελειώνει, έτσι οι φάλαγγες προχωρούσαν χωρίς να βλέπη κανείς το τέλος τους. Όλοι τα βλέπομε, ξέρουμε καλά τί είναι, και το σκοπό τους. Ξέρουμε όμως καλύτερα την αποστολή μας και γι' αυτό τα κοιτάζουμε άτάραχα απ' αρχής, περιμένοντας την ώρα που θ' αρχίση η μεγάλη μάχη. Βλέπουμε ότι είναι χιλιάδες απέναντί μας και έμεις είμαστε 350 αξιωματικοί και όπλιτες. Βλέπουμε τα αναρίθμητα πυροβόλα τους με τους μεγάλους σωλήνες μάς δε θέλουμε να τα συγκρίνουμε με δυο μικρά όρειβατικά, που έχουμε και που πάνω τους στηρίζουμε δικαιολογημένα πολλές έλπίδες. Δεκάδες τώρα αεροπλάνα αρχίζουν να προσγειώνονται σ' άγνωστα μέχρι τότε αεροδρόμια. Κάπου-κάπου μάς επισκέπτονται από πολύ ψηλά, ενώ το μοναδικό αντιαεροπορικό των 37 που έχουμε άδικα περιμένει να κατέβουν στις 2 χιλιάδες μέτρα για να τα κτυπήση.

...Όλοι παρακαλούμε και ευχόμεθα. Ας αρχίση επί τέλους η έπίβαισι. Είναι προτιμότερο να πολεμάη κανείς παρά να περιμένη από στιγμή σε στιγμή. Το βράδυ μάλιστα της 2ας Απριλίου Γερμανική περίπολος έτόλμισε να πλησιάση το 156 φυλάκιο μας για να κατασκοπεύση. Μά το τόλμημά της αυτό το πλήρωσε με ένα από τους ΕΞ στρατιώτες της, χωρίς να εκπληρώση και την αποστολή της, χάρις στον Μιάχα, όπως λεγόταν το πιό άγριο, μά και το πιό πιστό στα καθήκοντά του σκυλί του φυλακίου.

Ήμουν στο γραφείο του Υπασπιστού για να λάβω ώρισμένες οδηγίες και διαταγές, όταν ξαφνικά άκούσαμε το χαρακτηριστικό γαύγισμα του Μιάχα και γρατσουνίσματα πίσω στην πόρτα. Ανοίγουμε και βρισκόμαστε έμπρός στο ακόλουθο θέαμα:

Ένας Γερμανός ματωμένος, είναι σωριασμένος μπρός στο διοικητήριο και ο Μιάχας όλο πολεμικό μένος, σαν γίγας, με τα μπροστινά πόδια πάνω στον Γερμανό μάς κοιτάζει περήφανος και ικανοποιημένος. Αφού χαϊδέψαμε το σκυλί για άμοιβή του κατορθώματός του καλέσαμε το γιατρό και φροντίσαμε να φέρομε στις αισθήσεις του τον αϊχμάλωτό μας.

Έτσι ο ήρωϊκός Μιάχας αϊχμαλώτισε το Γερμανό κι όπως φαίνόταν από τη στολή του, τον έφερε σέρνοντάς τον με χιλίους κόπους και τον παρέδωσε στον Διοικητή του όχυρου.

Αυτό το έπίσπασμα ήταν ένα από τα πολλά δείγματα των πολυτιμοτάτων υπηρεσιών που πρόσφεραν τα σκυ-

λιά στο μέτωπο. Μόνο όποιος έζησε σε φυλάκιο όροθετικής, όπου ο στρατιώτης πολλές φορές δίνει το φαγητό του στο σκυλί και μένει ο ίδιος νηστικός, μπορεί να καταλάβη την αξία των σκυλιών των φυλακίων.

Μετά την επανάστασι της Σερβίας 27 Μαρτίου 1941 δεν άμφέβαλε κανένας, ότι η ώρα της έπιθέσεως ήταν πολύ κοντά. Έπειγουσες διαταγές του Τομέως διέτασαν άγρυπνη έπιφυλακή του όχυρου. Οι περιπόλιες ήταν συνεχείς και οι ένέδρες πυκνότερες. Το βράδυ της 5ης προς την 6ην Απριλίου είχα την τύχη να έκτελω καθήκοντα εξιωματικού εφόδου του όχυρου. Είχα γυρίσει κατάκοπος, έπειτα από την εφοδό μου σ' όλες τις σκοπιές και τα πολυβολεία και κατευθύνθηκα στις 2 μετά τα μεσάνυχτα στο καταφύγιό μου, όπου ξάπλωσα.

...Ακόμα μία νύκτα φαίνόταν να περνά ήσυχη. Ο ύπνος δεν άργησε να με πάρη. Πλησίαζε το ημέρωμα της Κυριακής 6 Απριλίου, όταν περί τις 5 άκούω: «Κύριε άθιθυπολογαγέ, από το 23 Βουλγαρικό φυλάκιο πυροβόλα και πολυβόλα βάλλουν κατά του όχυρου και του στηρίγματος της Άσπρης Πέτρας». Δεν είχε τελειώσει την αναφορά του ο Λοχίας ένεδρευτής και άρχισαν τα ούρλιασματα των σειρηνοφόρων αεροπλάνων να την έπιβεβαιώνουν. Δεν μου έμεινε πιά καρμιά άμφιβολία ότι η μεγάλη μάχη άρχισε. Διατάσσω άμέσως συναγερμό της Διμοιρίας και πύρ κατά των έχθρικών θέσεων. Όλοι αξιωματικοί και στρατιώτες χωρίς να ντυθούμε είμεθα στις θέσεις μας και αρχίζουμε τα πυρά. Ο βομβαρδισμός του όχυρου από τα έχθρικά αεροπλάνα και πυροβόλα είναι σφοδρότατος. Σύννεφα καπνού και χωμάτων σηκώνονται μπροστά στα φατνώματα και μάς τυφλώνουν. Δεν βλέπουμε ούτε ένα μέτρο μπροστά μας. Τ' άερία της βολής μας αρχίζουν να μάς ζαλίζουν, ενώ τα κουδούνια των τηλεφώνων δημιουργούν παιδαϊμόνια. Ατέλειωτες αναφορές για τις άπώλειες και γενικά για την κατάστασι.

Η κυρία φάσι του άγώνα τώρα άρχίζει, ενώ ο βομβαρδισμός συνεχίζεται. Τους άφήνω και πλησιάζουν στα συρματοπλέγματα ανενόχλητοι. Έχουν πιστέψει, ότι άχρηστεύθηκαν τα πολυβόλα μας από το πυροβολικό τους. Αλλά τί άπογοήτευσι γι' αυτούς όταν ξαφνικά 6 πολυβόλα αρχίζουν να τους θερίζουν! Το κύμα ήταν πυκνό. Σε 5 λεπτά μπροστά μας δεν βρισκόταν τίποτε άλλο από νεκρούς. Η πρώτη έξόρμησι του έχθρου απέτυχε με άπώλειες τεράστιες γι' αυτόν και μερικούς τραυματίες για μάς. Η χαρά όλης της Διμοιρίας ήταν άπερίγραπτη και ζητωκραυγές με χειροκροτήματα άκούονται σ' όλο το όχυρο. Αρχίζουμε να πιστεύουμε πως το θαύμα θα επαναληφθή. Η απόκρουσι της έπιθέσεως δεν ήταν μία άπλη απόκρουσι. Για μάς ήταν ένα χτύπημα, που το έδινε η μικρή αλλά υπέρφανη Έλλάδα στη μεγάλη και άήττητη Γερμανία. Ήταν μία νίκη της Έλλάδος εναντίον της Γερμανίας, που κερδιζόταν στο πεδίο της τιμής. Και τη νίκη αυτή χάρισε στην Πατρίδα ο ήρωϊσμός των παιδιών της. Γι' αυτό η χαρά και η υπερηφάνεια μας δικαιολογημένα ήταν μεγάλη. Ο καθένας από μάς κοιτάζε τον άλλο με το μέτωπο ψηλά με την συναίσθησι πως έκαμε καλά τη δουλειά του και τη σκέψι ότι κατά τον ίδιο τρόπο θα μπορούσε να άντικρύση όλον τον κόσμο. Πόσο ευτυχισμένος ήταν καθένας γιατί μπορούσε να πησ' αδελφία του, που πολεμούσαν σκληρά σ' Αλβανικά βουνά: «Βλέπετε; Φάνηκα πιστός στην ύπόσχεσί μου!»

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΟΥΤΕΜΒΕΡΓΙΟΣ Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

N. ΔΗΜΗΤΡΟΚΑΛΛΗ

χειρογράφων, κι αυτές όμως πολύ μικρές.

Μετά το 1400 έγινε κάποια πρόοδος. Ευρέθηκε ένας τρόπος να τυπώνονται χάρτες σε περισσότερα αντίτυπα και με μικρότερη τιμή. Έπάνω σε ξύλο δηλ. έσκάλιζαν το χάρτι που ήθελαν να τυπώσουν, έσκάλιζαν και λίγες λέξεις για τις απολύτως απαραίτητες επεξηγήσεις, αλείφαν την πλάκα αυτή με το κατάλληλο μελάνι και κατόπιν απλώναν επάνω ένα φύλλο χαρτί, το έπιεζαν και έτσι έτυπωνόταν ο χάρτης, όπως περίπου βγαίνει σήμερα η σφραγίδα επάνω στο χαρτί, όταν την πιάσουμε. Αυτό έγινε πολλές φορές, ώσπου από την πίεση καταστρεφόταν η ξύλινη πλάκα ή έσπαζαν τα σκαλισμένα γράμματα ή σχέδια, οπότε ήταν πια άχρηστη. Βέβαια ο τρόπος αυτός ήταν κάπως καλύτερος από το γράψιμο με το χέρι, αλλά δεν ήταν τέλειος. Μόνο αν μπορούσαν να κατασκευασθούν κινητά γράμματα από μέταλλο, με τα οποία να συντάσσεται οποιοδήποτε κείμενο, ύστερα το κείμενο αυτό να διαλύεται και τα γράμματα να χρησιμοποιούνται πάλι, θα μπορούσε να λυθεί το μεγάλο αυτό πρόβλημα. Και τη λύση του προβλήματος αυτό το πετύχε ο Ιωάννης Γουτεμβέργιος.

Ο Γουτεμβέργιος γεννήθηκε στη Μαγεντία της Γερμανίας το 1400. Σε ηλικία 15 χρονών έμεινε ορφανός από πατέρα και αναγκάστηκε να εργαστεί για να ζήσει. Έταξιδεψε σε πολλά μέρη και κάποτε έφθασε και στο Χάρλεμ της Ολλανδίας. Εκεί έμαθε, ότι κάποιος Ολλανδός τεχνίτης, ο Λαυρέντιος Κόστερ, είχε κατορθώσει να κατασκευάσει κινητά γράμματα από μέταλλο, με τα οποία έστοιχειοθετούσε δλόκληρες σελίδες. Ο Γουτεμβέργιος παρακολούθησε την εργασία του Ολλανδού και κατόπιν έγκαταστάθηκε στο Στρασβούργο, όπου άρχισε τις προσπάθειές του για να τελειοποιήσει τη μέθοδο του Κόστερ, η οποία ήταν πολύ άτελής.

Επί δέκα χρόνια ο Γουτεμβέργιος εργάστηκε μόνος, παλαιώντας κατά πολλών δυσκολιών και στερήσεων. Κατάρθωσε όμως να τελειοποιήσει κάπως την εφεύρεση του Κόστερ. Αλλά χρειαζόταν χρήματα, τα οποία δεν είχε. Αναγκάστηκε λοιπόν να πάρει συνεταιρικούς τρεις πολίτες του Στρασβούργου, οι οποίοι πραγματικά, έχοντας εμπιστοσύνη στο χαρακτήρα και τη μεγαλοφυΐα του Γουτεμβέργιου, όχι μόνο εξώδεκαν όλη την περιουσία τους, αλλά και τα έπιπλά τους ακόμη επούλησαν για να τον βοηθήσουν. Τα ονόματα των τριών αυτών ανθρώπων — Χάϊλμαν, Ντρώτκεν, Ρίφ — αξίζει να μείνουν αθάνατα μαζί με το όνομα του Γουτεμβέργιου.

Η μεγαλύτερη δυσκολία ήταν να βρεθεί το κατάλληλο μέταλλο για τα κινητά γράμματα — τα στοιχεία. Το σίδηρο ήταν πολύ σκληρό και έσχιζε το χαρτί. Το μολύβι πολύ μαλακό και τα στοιχεία με την πίεση καταστρέφονταν.

Εν τώ μεταξύ οι συνεταιρεί του πέθαναν και ο Γουτεμβέργιος αναγκάστηκε να εγκαταλείψει το Στρασβούργο και να γυρίσει στη Μαγεντία. Εκεί συνεταιρίστηκε με τον τραπέζιτη Φύστ και τον Πέτρο Σέφερ, για να συνεχίσει τις προσπάθειές του. Τέλος το κατάλληλο μέταλλο — μίγμα μολυβιού και αντιμονίου — για την κατασκευή των στοιχείων βρέθηκε. Η τυπογραφία είχε εφευρεθεί και το πρώτο βιβλίο που τυπώθηκε ήταν η Άγια Γραφή!

Από τη στιγμή όμως εκείνη τα πράγματα άλλαξαν. Ο απλός Φύστ ανάγκασε το Γουτεμβέργιο να εγκαταλείψει την εφεύρεσή του, τα στοιχεία του, το τυπογραφείο του και να φύγει, και άρχισε να εκμεταλλεύεται μόνος του την εφεύρεση του Γουτεμβέργιου. Πικραμένος ο Γουτεμβέργιος έγυρσε στο Στρασβούργο, όπου ίδρυσε νέο τυπογραφείο. Η δόξα όμως και η τιμή που του άξιζαν δεν έμειναν άγνωστες. Διότι όταν απέθανε ο Φύστ, ο γιος του Πέτρου Σέφερ, Ιωάννης, που διαδέχτηκε τον πατέρα του, έτύπωσε ένα βιβλίο, στο οποίο την πρώτη σελίδα έγραψε: «Είς την Μαγεντίαν εφευρέθη η θαυμαστή τέχνη της τυπογραφίας από τον μεγαλοφυΐα Ιωάννη Γουτεμβέργιου, το έτος 1450, και κατόπιν ετελειοποιήθη και παρεδόθη στους μεταγενεστέρους δια των εργασιών του Φύστ και του Σέφερ». Ο Ιωάννης Σέφερ είχε αποδώσει δικαιοσύνη στο Γουτεμβέργιο, την οποία του είχαν αρνηθεί ο πατέρας του και ο Φύστ.

Λίγα χρόνια πριν πεθάνει ο Γουτεμβέργιος έγυρσε στη Μαγεντία, όπου έγινε δεκτός από τον αρχιεπίσκοπο, κατετάχτηκε στην τάξη των ευγενών και έλαβε σημαντική σύνταξη. Χωρίς οικονομικές στενοχώριες πια άφοσιώθηκε στην τελειοποίηση της εφευρέσεώς του ως τις τελευταίες του στιγμές. Απέθανε στις 15 Φεβρουαρίου 1468. Η πόλις του Στρασβούργου, τιμώντας το μεγάλο εφευρέτη, έστησε το άγαλμά του σε μια από τις πλατείες της πόλεως. Στο χέρι του κρατά ένα φύλλο χαρτί, όπου είναι γραμμένη μια φράση από το Α' κεφάλαιο της Παλαιάς Διαθήκης, που ομιλεί για τη δημιουργία του κόσμου: «Και έγινε το φως». Η φράση αυτή πραγματικά συμβολίζει τη σημασία της μεγάλης εφευρέσεως, που έγινε το φως, που οδήγησε το ανθρώπινο πνεύμα στον πολιτισμό και την πρόοδο.

Όλοι μας ξέρομε την αξία που έχει το βιβλίο. Με τη μελέτη των βιβλίων επεκτείνουμε τις γνώσεις μας, με το διάβασμα διασκεδάζουμε τις ώρες της μοναξιάς μας. με την άγνοια ευχάριστων βιβλίων απολαμβάνουμε καλύτερα τις ώρες της αναπαύσεώς μας, στο βιβλίο θα βρούμε το σοφότερο δάσκαλο, τον καλύτερο φίλο, το διασκεδαστικότερο σύντροφο. Ασφαλώς δεν θα είναι υπερβολή αν πη κανείς, ότι, αν η ανθρωπότητα κατά τους τελευταίους αιώνες προώδευσε τόσο πολύ, αυτό οφείλεται στο βιβλίο, που επιτρέπει κάθε γνώση και κάθε κατάρκτης του ανθρώπινου πνεύματος να γίνεται κτήμα όλου του κόσμου και έτσι, με τη συμβολή και συνεργασία όλων των σοφών, να μεγαλώνει διαρκώς το θαυμαστό οικοδόμημα της ανθρωπίνης προόδου.

Πολύ δίκαια λοιπόν η τυπογραφία, η τέχνη δηλ. της έκτυπωσης και αναπαραγωγής του βιβλίου σε χιλιάδες αντίτυπα, θεωρείται μια από τις μεγαλύτερες εφευρέσεις που έπραγματοποίησε ο άνθρωπος νους, και ο Ιωάννης Γουτεμβέργιος, ο εφευρέτης της τυπογραφίας, ένας από τους μεγαλύτερους ευεργέτες της ανθρωπότητας.

Μέχρι το 1400 περίπου η τυπογραφία ήταν τελείως άγνωστη. Τα βιβλία ως τότε ήταν όλα χειρόγραφα και μια μικρή βιβλιοθήκη αποτελούσε δλόκληρη περιουσία. Και το ίδιο γιατί τα βιβλία εγράφοντο με το χέρι. Ένα - ένα και για να γραφεί ένα βιβλίο χρειαζόντο έξοδα μεγάλα, κόπος πολύς και χρόνος μακρός. Έτσι μόνο τα Πανεπιστήμια, τα μοναστήρια και τα παλάτια των αρχόντων μπορούσαν να έχουν βιβλιοθήκες

ΠΡΟΦΥΛΑΧΘΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΟΝΟΣΙΑ

Όπως όλοι γνωρίζουμε, την έλονοσία, τη φοβερή αυτή αρρώστια, που μαστίζει και τον τόπο μας, την μεταδίδει το θηλυκό άνω φέλες κουνούπι.

Όταν το θηλυκό άνω φέλες κουνούπι δαγκώσει έναν άνθρωπο, που πάσχει από έλονοσία, απομυζά από τον άσθενή μολυσμένο αίμα. Ύστερα αν δαγκώσει ένα, που δεν πάσχει από έλονοσία το μεταδίδει την αρρώστια.

Μόλις τα μικρόβια μπουν στο ανθρώπινο αίμα, πηγαίνουν αμέσως στα έρυθρά αιμοσφαίρια, που υπάρχουν μέσα στο αίμα μας. Εκεί μένουν για να αναπτυχθούν τρεφόμενα από το ανθρώπινο αίμα και εκεί περνούν όλα τα στάδια της ζωής των.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον όσοι αρρωστούν από έλονοσία, κιτρινίζουν και αδυνατίζουν μέσα με τη μέρα.

Για να αποφύγουμε τη φοβερή αυτή αρρώστια πρέπει να επιδιώξουμε την καταστροφή του κουνουπιού και των αυγών του.

ΠΩΣ ΘΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΨΩΜΕ ΤΟ ΚΟΥΝΟΥΠΙ

Το κουνούπι είναι νυκτόβιο. Την ημέρα κρύβεται σε σκοτεινά μέρη. Αποφεύγει το φως. Γι' αυτό είναι επικίνδυνο από τη δύση έως την ανατολή του ήλιου.

Για να προφυλαχθούμε από αυτό ραντίζομε το σπίτι τακτικά με έντομοκτόνο Δ.Δ.Τ.

Σε περιοχές που μαστίζονται από έλονοσία πρέπει να λαμβάνονται αποτελεσματικά μέτρα και ιδιαίτερες προφυλάξεις. Η πείρα μέχρι σήμερα μας διδάσκει τα ακόλουθα: α) Κάθε κρεβάτι να έχει κουνουπιέρα. β) Τα έπιπλα να αλείφονται με ειδικά υγρά, που η όσμη τους απομακρύνει τα έντομα. γ) Τα γυμνά μέρη του σώματος να αλείφονται με έντομοκτόνο αλοιφή.

ΠΩΣ ΘΑ ΚΑΤΑΣΤΡΕΨΩΜΕ ΤΑ ΑΥΓΑ ΤΟΥ ΚΟΥΝΟΥΠΙΟΥ

Το κουνούπι άφνει τα αυγά του επάνω στην επιφάνεια των στασίμων νερών. Γι' αυτό πρέπει να φροντίζομε να μην υπάρχουν πουθενά στάσιμα νερά.

Οι μεγάλες εκτάσεις με στάσιμα νερά, που δεν μπορούν να αποξηρανθούν, πρέπει να ψεκάζονται με έντομοκτόνο Δ.Δ.Τ. ή με πετρελαιο.

Εκτός από τις μεγάλες εκτάσεις υπάρχουν και μικροί λάκκοι ή χανδάκια με στάσιμο νερό. Αυτοί πρέπει να σκεπάζονται με χώμα. Το έργο του γίνεται με λίγο κόπο. Να λοιπόν μια μικρή, αλλά υπολογίσιμη, υπηρεσία που μπορούν να προσφέρουν οι Έρυθροσταυρίται στο χωριό ή την πόλιν των. Την εργασία αυτή ός την κάμουν με προθυμία και ένθουσιασμό. Θα είναι μεγάλη ικανοποίηση για όσους θα συμβάλουν, κατ' αυτόν τον τρόπο, στη διατήρησι της υγείας των ιδίων και των άλλων.

Έρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Φωτεινής - Καστοριάς αποξηραίνουν τα έλη, πλησίον του σχολείου των.

Juniors of the Elem. School Photini - Kastoria drain marshes. near their school.

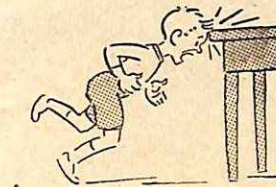
ΩΦΕΛΙΜΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

ΤΙ ΝΑ ΜΗΝ ΚΑΝΕΤΕ

Ποτέ μην παίζης, με γυαλιά, παιδάκι μου, σπασμένα, γιατί είναι κίνδυνος να βγής με χέρια αίματώμενα.

Επίσης ούτε με καρφιά, καρφίτσες, βελονάκια, ποδιναι πολύ επικίνδυνοι έχθροι για τα παιδάκια.

Με σπέρτα και με φώσφορα και μ' όσα φώκο παίρνουνε μην παίζετε. Πολύ συχνά κακό μεγάλο φέρουνε.

Πρέπει, παιδί μου, πάντοτε υπ' όψι σου να έχης, μέσα στο σπίτι παίζοντας ποτέ σου να μην τρέχης.

Γιατί είναι πιθανώτατο, αν ξάφνου σκουντουφλήσης, σε μια γωνιά του τραπέζιού—ας πούμε—να χτυπήσης, στο χέρι κάποιου καναπέ, ή σ' ένα ξύλο άλλο, και τότε—σκέψου το καλά—θάν' το κακό μεγάλο.

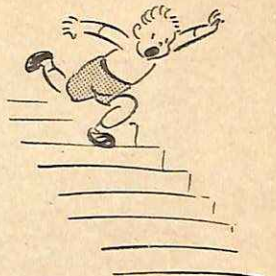
Σε παράθυρο ή μπαλκόνι να μη σκύδετε πολύ.

Εύκολα κανέναν πέφτει

καί... άλλοι και τρισάλλοι.

Και ποτέ - ποτέ τρεχάλα

μη την παίρνετε τη σκάλα.

Όταν κρατάτε κάποτε κανένα μαχαιράκι, ψαλίδι ή σουγιάδακι, ποτέ σας να μην τρέχετε σιγά να περπατήτε, μήπως τυχόν σκοντάψετε και πέφτοντας κοπήτε.

ΚΑΙ ΤΙ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ

Αν βούτυρα στο πάτωμα ή λάδια σας χυθούν, σφουγγίστε τα, ή φροντίστε μεμιάς να σφουγγιστούν, γιατί αλλιώς αργότερα όποιος εκεί πατήσει μπορεί γλιστρώντας εαφνικά να πέση, να χτυπήση.

Επίσης όταν δής χαλί λιγάκι ζαρωμένο, κι όχι στο πάτωμα στρωτό και καλοτεντωμένο, σκύψε και στρώσε το. Γιατί όποιος εκεί πατήσει μπορεί να σκουντουφλήση.

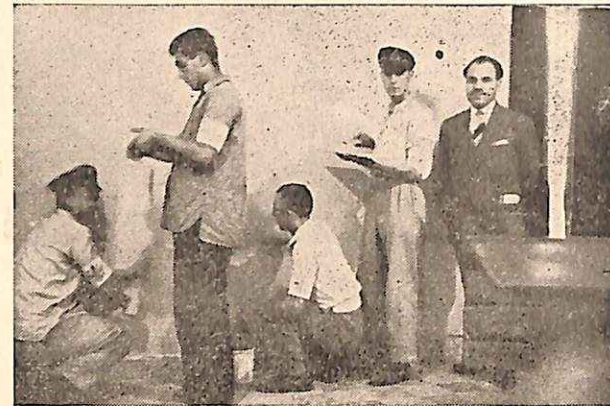
Τις θέσεις των έπιπλων σου φρόντισε να θυμάσαι, ώστε κι αν σβύση εαφνικά το φως κανένα βράδυ, πώς θα σκουντήσης σ' έπιπλο ποτέ να μη φοβάσαι, και θαρρετά να προχωρής και μέσα στο σκοτάδι.

A. B.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ ΤΟΥ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ἐρυθροσταυρίτισαι Ἀρσακείου Γυμνασίου Ἀθηνῶν, ἐτοιμάζουν δέματα με ἱματισμὸν διὰ τὸ Δημ. Σχολεῖον Ἀετοῦ Θεσπρωτίας, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν.
Girl Juniors of Arsakeion High School Athens, preparing parcels for the Elem. School Aetos - Epirus, which they have adopted.

Ἐρυθροσταυρίται Ε'. Γυμνασίου Πειραιῶς, ἐλαιοχρωματίζουν τὴν αἰθούσαν τοῦ Σχολείου των.
Juniors of the 5th High School, Piraeus, whitewash the class - room.

Ἐρυθροσταυρίται 2ου Δημ. Σχολ. Πτολεμαΐδος, ἀποστραγγίζουν τὰ ἔλη εἰς τὸ προαύλιον τοῦ Σχολείου.
Juniors of the 2nd Elem. School, Ptolemais, draining stagnantwaters,

Ἐρυθροσταυρίται Σχολῆς Καλπάκα Ἀθηνῶν με δέματα διὰ τὸ Δημ. Σχολεῖον Λιδωρικίου, τὸ ὁποῖον υἱοθέτησαν.
Juniors of the Private School Kalpaka, Athens, with parcels for the Elem. School Lidorikion which they have adopted.

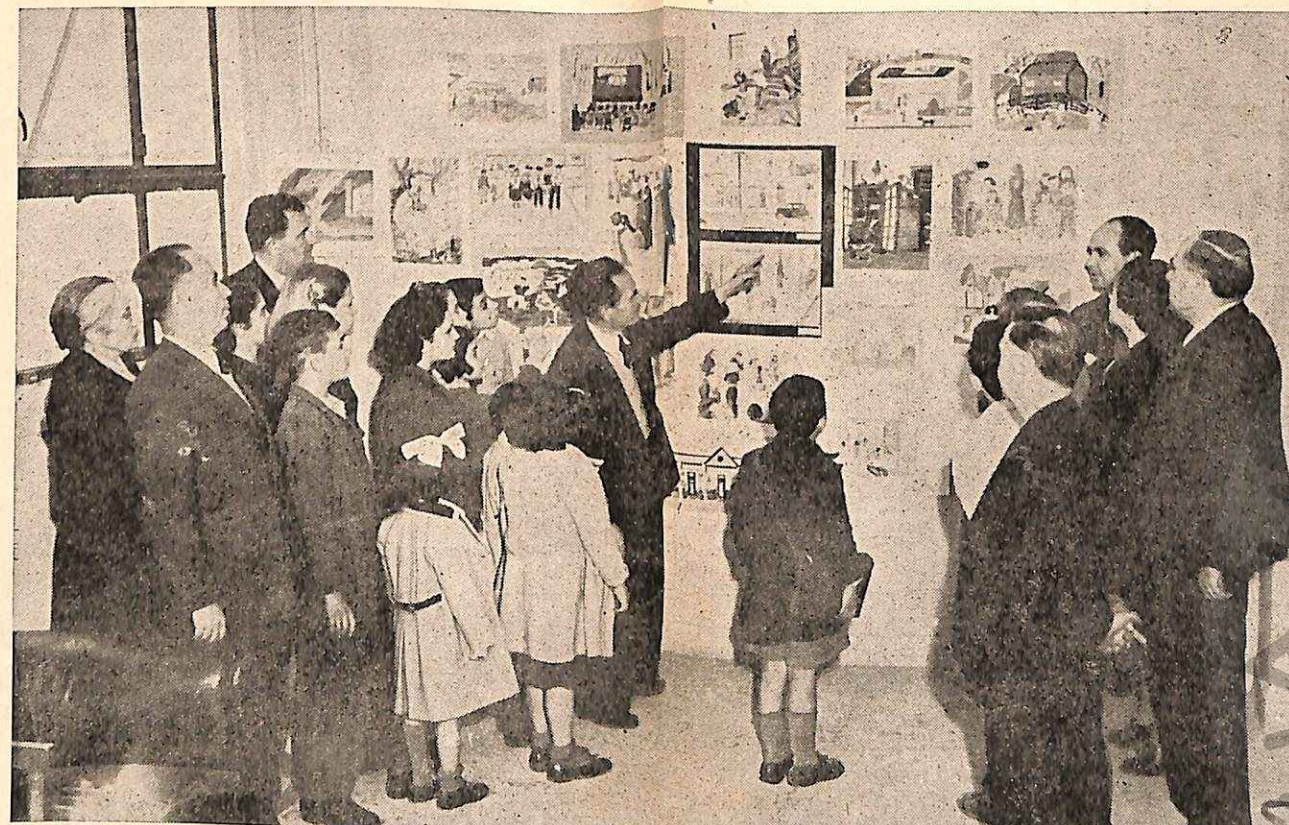

Ἐρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Ἀγ. Εἰρήνης Μυτιλήνης προσέφερον γραφικὴν ὕλην καὶ ἱματισμὸν εἰς τὸν διὰ σταυροῦ σημειούμενον συνάδελφόν των, πρόσφυγα ἐκ Ρουμανίας.
Juniors of the Elem. St. Irini Mytilini, offered writing material and clothing, to their colleague, refugee from Rumania.

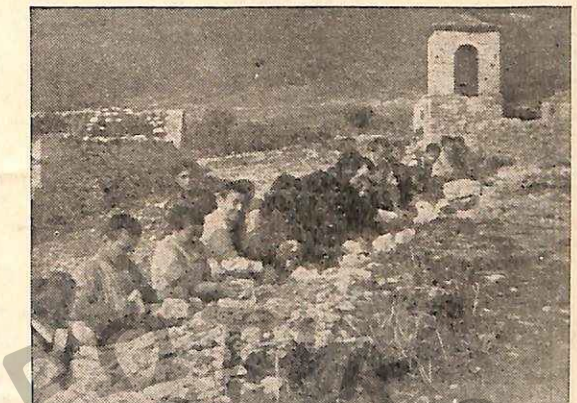
Ἐρυθροσταυρίται Β'. Δημ. Σχολ. Ξάνθης, ἀνοίγουν δρόμον πρὸς τὸ Σχολεῖον των.
Juniors of the Elem. School, Xanthi, make the school road.

Μία ωραία πρωτοβουλία τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ε. Σ. Ν. διὰ τὴν προαγωγὴν τῆς διεθνούς φιλίας διὰ τῆς τέχνης.
A fine initiative of the American Junior Red Cross for the promotion of international friendship through art.

Εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Γ' Ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας Ἀθηνῶν ἐξετέθησαν πίνακες Σχολικῆς τέχνης τῶν Ἀμερικανῶν Ἐρυθροσταυριτῶν
At the offices of the 3rd school inspection for Elem. Schools Athens the Gen. School Inspector, the inspector of the 3rd Educ. district, educationists and pupils admire the works of school art of the American Juniors.

Εἰς τὴν φωτογραφίαν ὁ Γεν. Ἐπιθεωρητὴς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως Ἀθηνῶν κ. Μιχαλόπουλος, ὁ Ἐπιθεωρητὴς τῆς Γ' περιφερείας κ. Παπαϊωάννου με Ἐκπαιδευτικοὺς καὶ μαθητὰς ἐξετάζουν μεένδιαφέρον τὰ ἔργα τῶν Ἀμερικανῶν Ἐρυθροσταυριτῶν.
At the offices of the 3rd school inspection for Elem. Schools Athens the Gen. School Inspector, the inspector of the 3rd Educ. district, educationists and pupils admire the works of school art of the American Juniors.

Ἐρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Κάτω Λαψίστης - Ζαγορίου Μετσόβου, περιμανδρῶνουν τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου των.
Juniors of the Elem. School Kato Lapsisti, Zagorion - Metsovon, fence their playground.

Ἐρυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Βάλτης - Χαλκιδικῆς καθαρίζουν τὸ Ἡρώων.
Juniors of the Elem. School Valti - Halkidiki clean the Heroes' tomb.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΔΥΣΣΕΑ ΑΝΔΡΟΥΤΣΟ ΑΓΓΕΛΟΥ ΜΕΤΑΞΑ

Ο Ζαλοκώστας, ο ποιητής, που έγραψε το περίφημο ποίημα για το «χάνι της Γραβιάς» λέει τον Όδυσσεα Άνδρουτσο «ταχύποδο»...

Όδυσσεύς ο ταχύπους ήγείται
του μαχίμου εκείνου χοροῦ
καὶ ἐγκύμων σκοποῦ τολμηροῦ
πρὸς τὸ χάνι κινεῖται...

Καὶ πραγματικά ὁ ἥρωας τῆς Γραβιάς, ἦταν πρώτης τάξεως «δρομέας». Στὰ βουνὰ οἱ ἐπαναστατημένοι Ἕλληνες, πού πολεμοῦσαν γιὰ τὴν πατρίδα, τὴ θρησκεία καὶ τὴν οἰκονομία — γιὰ τὰ τρία αὐτὰ ἰδανικά τῶν Ἑλλήνων — στίς εἰρηνικὲς ὥρες ἐπιδίδονταν στὰ ἀθλητικὰ ἀγωνίσματα. Δρόμο, σφαίρα, ἀκόντιο, πάλεμα καὶ σκοποβολή. Στὸ τελευταῖο μάλιστα ἦταν ἄσσοι. Λέν πὼς περνοῦσαν τὴ σφαίρα τοῦ καρυσφιλοῦ τους μέσα ἀπὸ τὸ δαχτυλίδι...

Μὰ ὁ «πρωταθλητής» τοῦ δρόμου ἦταν ὁ Όδυσσεας. Κανένας δὲν παράσβαινε μαζί του! Ἡ φαντασία τῶν συγχρόνων του γιὰ τὴν «ταχύποδία» του δημιουργεῖ ιστορίες, πού φαίνονται ἀπίστευτες.

Ὁ Όδυσσεας, λέει παιδί ἀμούστακο ἀκούα, ὅπως καὶ ἄλλοι Ἕλληνες ἀγωνιστές, μπῆκε στὴ δουλειὰ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ στὰ Γιάννινα! Ὅταν πρωτοπαρουσιάστηκε στὸν Τουρκαλβανὸ δυνάστη ὁ Ἀλῆ πασᾶς, καθὼς τὸν εἶδε παιδάριο, ἀμούστακο ἀκόμα, χαμογέλασε εἰρωνικά... Δὲν τοῦ γέμισε τὸ μάτι!

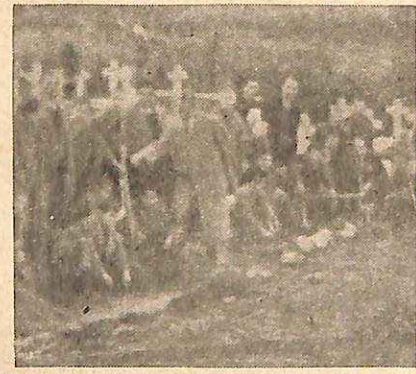
— Καὶ τί μπορεῖ νὰ κάνης ἐσύ οὐρέ, τὸν ρώτησε. Καὶ τὸν κεραύνωσε μὲ τὴ ματιά του.

Μὰ ὁ Όδυσσεας ἔμεινε ἀτάραχος!

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Στίς ἀρχὲς Μαρτίου τοῦ 1822 ὁ Μιαούλης ἐξεκίνησε ἀπὸ τὸ Μεσολόγγι, μὲ σκοπὸ νὰ ἐπιτεθῇ κατὰ ἐξ τουρκικῶν πλοίων πού ἦταν ἀγκυροβολημένα στὸ μικρὸ νησάκι τοῦ Μούρτου, μεταξὺ τῶν Ἀντιπάρων καὶ τῆς Ἡπειρωτικῆς παραλίας.

Πρὶν ὅμως τὰ ἑλληνικά πλοῖα πλησιάσουν τὰ ἐχθρικά, ὁ Ἀγγλος ἀρμοστής τῶν Ἰονίων νήσων, πού βρίσκονταν τότε στὴν κατοχὴ τῆς Ἀγγλίας, ἔστειλε ἕνα πολεμικὸ καὶ ἀπηγόρευσε στὸ Μιαούλη νὰ διαπλεύσῃ τὸ στενὸ, ἐπεὶδὴ ἦταν οὐδέτερη

Ἐρυθροσταυρίται Ἐθν. Οἰκοτροφείου Φλωρίνης, φυτεύουν κυπαρίσσια εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Νεκροταφεῖον Φλωρίνης.

Juniors of the Orphanage Florina, planting cypresses in the Military Cemetery.

Ν. ΙΩΑΝΝΙΝΗ-ΒΑΜΒΑΚΙΑ

ΠΙΝΔΟΣ

Ψηλά, περήφανα, γερά,
σὰ νάναι Ὀλυμπιονίκης
ἀπλώνει ἡ Πίνδος τὰ φτερά
τῆς δόξας καὶ τῆς νίκης.

Κι ἡ λευτεριά πού περπατᾷ
στ' ἀπάτητα λημέρια,
ἀπ' τὰ χορτάρια τὰ ἱερά,
στεφάνι ἔχει στὰ χέρια.

θάλασσα.

Ὁ Ἕλλην ναύαρχος ἔστειλε τότε τὸν πλοίαρχο τοῦ πολεμικοῦ «Τερψιχόρη» νὰ διαμαρτυρηθῇ πρὸς τὸν ἀρμοστή. Οἱ Ἀγγλοὶ ὅμως ἐκράτησαν τὸ πλοῖο καὶ γιὰ νὰ τὸ ἐμποδίσουν νὰ ἀποπλεύσῃ θέλησαν νὰ τοῦ ἀφαιρέσουν τὰ πανιά.

Ὁ πλοίαρχος τῆς «Τερψιχόρης» τότε ἀπειλῆσε, ὅτι ἂν ἐπιχειρήσουν νὰ ἀφαιρέσουν ἔστω καὶ ἕνα «φλόκο» ἀπὸ τὸ καράβι του, θὰ ἔβαζε φωτιά στὴν μαρτυροποθήκη νὰ τὸ τινάξῃ στὸν ἀέρα.

Ἡ ἀποφασιστικὴ στάσις τοῦ Ἑλληνικοῦ πλοίαρχου ἔκαμε τοὺς Ἀγγλοὺς νὰ μὴ πραγματοποιήσουν τὸ σκοπὸ τους καὶ ἡ «Τερψιχόρη» ἀφέθηκε ἐλεύθερη, ὅστερα ἀπὸ διαταγὴ τοῦ Ἀγγλοῦ ναυάρχου, πού ἔτυχε νὰ ἔρθῃ μὲ τὴ μοῖρα του ἐκείνες τὶς ἡμέρες στὴν Κέρκυρα.

— Ὁ, τι θέλεις.
— Σὰν τί;
— Νά, τοῦ εἶπε, μπορῶ νὰ τρέξω σ' ἀνήφορο κυνηγώντας τὸ καλλίτερο ἄλλογο!
— Τρελλὸς εἶσαι, κακομοῖρη μου...
— Δὲν εἶμαι τρελλός, πασᾶ μου! Ἄν θέλῃς δοκιμάσῃς. Τὸ καλλίτερο ἄλλογό σου θὰ σκάσῃ στὸ τρέξιμό μὰ ἐγὼ δὲν θ' ἀποστάσω!
— Κι ἂν δὲν τὰ καταφέρῃς, οὐρέ, λέει ὁ πασᾶς, τί νὰ σὲ κάμω;
— Νὰ μοῦ πάρῃς τὸ κεφάλι, τοῦ ἀπάντησε ἀποφασιστικά ὁ Όδυσσεας.

Δέχτηκε ὁ πασᾶς. Διάταξε τοὺς ἀνθρώπους του νὰ διαλέξουν τὸ καλλίτερο ἄλλογο τοῦ σταύλου του καὶ κάλεσε τὸν Όδυσσεα νὰ παραβῇ μαζί του. Καὶ βρῆκε κι ὁ ἴδιος τὸ χειρότερο δρόμο γιὰ τὸ ἀγώνισμα!

Κι ὁ σκληρὸς ἀγὼνας ἄρχισε. Τὸ ἄλλογο σὰν ἀφηνιασμένο ρίχτηκε σ' ἕνα γρήγορο καλπασμό! Σὰ σίφουνας ξεκίνησε ἀπὸ πίσω του ὁ Όδυσσεας! Σὰν ἀστραπὴ ἔτρεχε τὸ ἄλλογο. Ἀπὸ κοντὰ του πετοῦσε παρὰ ἔτρεχε ὁ Όδυσσεας! Φωτιὲς πετοῦσαν τὰ πέταλα τοῦ ἄλλογου καθὼς κτυποῦσαν ρυθμικά στίς πέτρες τοῦ ἀνώμαλου δρόμου. Φτερό λὲς εἶχαν τὰ πόδια τοῦ Ἀνδρουτσοῦ, πού δὲν ἔχανε βῆμα πίσω ἀπὸ τὸ ἄλλογο!

Ἐτρεξαν ὀλόκληρες ὥρες. Τὸ ἄλλογο φυσιομανοῦσε καὶ ἴδρωνε. Ὁ Όδυσσεας ἀτάραχος ἐξακολουθοῦσε ἀκατάβλητα τὸ δρόμο του.

Κάποτε τὸ ἄλλογο σκόνταψε καὶ σωριάστηκε στὸ δρόμο! Δὲν εἶχε τὴ δύναμη νὰ σηκωθῇ. Κι ὁ Ἀνδρουτσοῦς θριαμβευτὴς πάτησε ἐλαφρὰ μὲ τὸ πόδι του τὸν νικημένο ἀντίπαλό του!

Ὁ Ἀλῆ πασᾶς τὸν θαύμασε. Τὸν πῆρε γιὰ μανταφόδρομο στὸ παλάτι του. Καὶ πραγματικὰ τὸν ἀγαποῦσε!

Πέρασαν χρόνια ἀπὸ τότε. Ὁ Ἀνδρουτσοῦς μπορεῖ νὰ δούλευε κοντὰ στὸν Ἀλῆ. Στὴν ἀλήθεια ὅμως ὄνειρευόταν τὴν ἐλευθερίαν τῆς πατρίδας του. Καὶ βρέθηκε στὴν ὥρα του στίς ἐπάλξεις τῆς ἐθνικῆς ἐξεγέρσεως.

Ὅταν ἡ ἀνάγκη τῶν πραγμάτων ἐπέβαλε τὴν ἀνάθεσις τῆς γεν. ἀρχηγίας τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος εἰς τὸν Γ. Καραϊσκάκη, προσωπικὸ ἐχθρὸ τοῦ τότε προέδρου τῆς Κυβερνήσεως Ἀνδρέα Ζαΐμη, πρῶτος ὁ φιλόπατρις καὶ μεγαλόφρων ἐκείνος Ἕλληνας, λησμονῶν τὸ παρελθόν, εἶπε ὅτι διὰ τὸ ἀξίωμα αὐτὸ θεωρεῖ ἱκανώτερον ἀπὸ κάθε ἄλλον τὸν Καραϊσκάκη, προσθήκε: «Ἄς σωθῇ ἡ Πατρίς μου καὶ ἂς δοξασθῇ ὁ ἐχθρὸς μου».

Ἐρυθροσταυρίται 6ου Δημ. Σχολείου Γ' Περ. Ἀθηνῶν, μὲ δέματα διὰ τὸ Δημ. Σχολεῖον Σαραντοπούρου.

Juniors of the 6th Elem. School, Athens, vith parcels for the Elem. School Sarandaporon - Ellasson.

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΦΡΕΑΝΤΛΗΣ

Εἶναι κανένας χρόνος πού ἦρθε στὸ σπίτι μου, γιὰ νὰ μοῦ ζητήσῃ μιὰ μικρὴ χάρη, ἕνας ἀγνωστὸς μου νέος. Τὸ πρόσωπο τοῦ ἀνθρώπου, λέν, εἶναι τὸ καλύτερο συστατικό. Καὶ τὸ πρόσωπο, τὸ παρουσιαστικὸ ὄλο τοῦ νέου ἐκείνου, μοῦ γέννησε ἀμέσως συμπάθεια κι ἐμπιστοσύνη. Μοῦ εἶπε κιόλα πὼς εἶναι πατριώτης μου, ἀπὸ κάποιο χωριὸ τῆς Ζακύνθου, καὶ παραξενεύτηκα κάπως, γιὰτὶ κάθε ἄλλο φαινόταν παρὰ χωριάτης. Ἀλλὰ ἡ ἐκπληξή μου μεγάλωσε ὅταν ὁ νέος πρόσθεσε πὼς ἦταν φτωχός, πὼς εἶχε περάσει μεγάλες στερήσεις γιὰ νὰ σπουδάσῃ στὸ Γυμνάσιο τῆς πατρίδας του, καὶ πὼς ἐξακολουθοῦσε νὰ βιοπαλαίῃ σκληρὰ στὴν Ἀθήνα, ὅπου σπούδαζε Φυσικομαθηματικὰ στὸ Πανεπιστήμιο. Γιατὶ δὲ φαινόταν καθόλου κακοπαθημένος, ἔμοιαζε μᾶλλον ἀρχοντόπουλο, πού εἶχε περάσει τὴ ζωὴ του μὲ ὅλες τὶς ἀνέσεις. Ἀλλὰ τέτοια, φαίνεται, ἦταν ἡ κράση του, καὶ τέτοιος ἀκόμα, ὁ χαρακτήρας του. Ἀντίθετα στίς στερήσεις κι ἡ αἰσιοδοξία δὲν τὸν ἀφῆνε ποτέ.

Ἐργάζεσαι λοιπὸν γιὰ νὰ σπουδάξῃς; τὸν ρώτησα. Βεβαίως, μοῦ ἀποκρίθηκε. Πῶς ἄλλως θὰ μπορούσα; Οἱ γονεῖς μου στὸ χωριό, δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ μοῦ στέλλουν πεντάρα.

Εἶσαι σὲ κανένα γραφεῖο;
Ἄν ἦμουν σὲ γραφεῖο δὲ θὰ μπορούσα νὰ φοιτῶ τακτικά στὸ Πανεπιστήμιο. Γιὰ νὰ σπουδάξω τὴν ἡμέρα, εἶμαι ὑποχρεωμένος νὰ ἐργάζωμαι τὴ νύχτα.

Καὶ τί ἐργασία κάνεις;
Πουλῶ σιγαρέττα στὰ υκτερινὰ κέντρα. Μὲ μιὰ βαλιτσούλα στὸ χέρι, γυρίζω ἀπ' τὸ σούρουπο ὡς τὰ μεσάνυχτα. Οἱ θαμνῶνες τῶν κέντρων ἔχουν μάθει πὼς εἶμαι φοιτητής, κι ἀγοράζουν κατὰ προτίμηση ἀπὸ μένα. Ἐτσι κερδίζω ἀρκετὰ γιὰ νὰ ζῶ καὶ νὰ οἰκονομῶ τὰ ἔξοδα τῆς σπουδῆς μου.

Μὰ πόσα κερδίζεις;

Σαραντά ὡς πενήντα δραχμὲς τὴν ἡμέρα...

Δὲ σοῦ φτάνουν, καμμένε...

Μοῦ φτάνουν. Ὑποφέρω, μάλιστα, λιγότερο ἐδῶ ἀπὸ ὅσο ὑπέφερα στὴ Ζακύνθο ὡς πού νὰ βγάλω τὸ Γυμνάσιο. Καθόμουν στὴ χώρα, σὲ μιὰς φτωχῆς θείδας μου, καὶ μὲ τὰ λίγα πού μπορούσα νὰ τῆς δίνω τὸ φαγητό μου ἦταν πάντα στερεμένο. Τὸ χωριό μου εἶναι πολὺ μακριά, δὲ μπορούσα νὰ πηγαίνω ἐρχομαι κάθε μέρα. Ἐφευγα κάθε Δευτέρα πρωτὶ, καὶ γύριζα κάθε Σάββατο βράδυ, τόσο δρόμο μὲ τὰ πόδια... Ἄς εἶναι ὅμως

τὰ βάσανά μου τελειώνω. σὲ λίγο. Φέτος παίρνω τὸ πτυχίό μου.

Ὅταν ἔμαθα ὅλ' αὐτὰ, ἡ συμπάθειά μου γιὰ κείνον τὸν νέο ἔγινε σεβασμὸς καὶ θαυμασμός. Εἶχα μπροστά μου ἕναν ἥρωα τῆς βιοπάλης. Φοιτητὴς καὶ πλανόδιος καπνοπώλης δὲν εἶναι βέβαια πράμα συνηθισμένο. Καὶ σ' αὐτὴ τὴν περίσταση, τὸ ἀκόμα πιὸ ἀσυνήθιστο ἦταν ἡ φαιδρὴ ὄψη, ἡ περηφάνια κι ἡ αἰσιοδοξία πού διατρυσοῦσε ὁ νέος βιοπλαιστής, ἀκατάβλητος τόσα χρόνια στὴ μεγάλη του προσπάθεια στὸ σκληρὸ τοῦ ἀγῶνα. Κι ἄλλοι φτωχοὶ ἐργάζονται γιὰ νὰ σπουδάσουν, μὰ δὲν εἶν' ἔτσι. Παρουσιάζουν ὄψη οἰκτρῆ, κλαίγονται, μεμψιμοιροῦν, κι ὅταν τοὺς βλέπῃς καὶ τοὺς ἀκούς, σοῦ ἔρχεται νὰ τοὺς πῇς:

«Δὲν τὰ παρτάς, παιδί μου; Ὁ ἄθλος εἶναι ἀνώτερος ἀπὸ τὶς δυνάμεις σου!»

Δὲν τὸν εἰσάκουσα ἀπὸ τότε τὸν νέο Φρεάντλη, δὲν ἔξερα τί γίνεται. Καὶ νὰ προχτὲς διάβασα στὴν «Ἀκρόπολις» πὼς πῆρε τὸ πτυχίό του, κι ἡ Κυβέρνησις τὸν ἔβαλε γιὰ δύο χρόνια στὴν Ἀνωτάτη Γεωπονικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, μὲ μηνιαία ἀποζημίωση ἀπὸ δύο χιλιάδες δραχμὲς. Ὁ βιοπαλαστής ἐνίκησε!

† ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

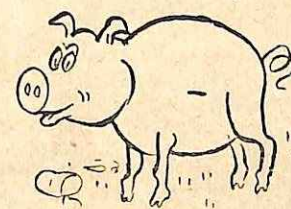
Ἀπὸ τὸ βιβλίον «Σὰς ἀσπάζομαι Φαίδων»

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΤΟΙΚΙΔΙΑ ΖΩΑ

ΚΩΣΤΑΣ ΖΕΥΓΑ

Ταινιάσεις. Οἱ ἀσθένειες αὐτὲς προέρχονται ἀπὸ τοὺς χοίρους. Τὸ κρέας τοῦ ἀρρώστου χοίρου ἔχει μικροὺς ἀσπρούς κόμπους καθὼς καὶ

τὸ σηκίτι τους. Οἱ κτηνίατροι πού ἐλέγχουν τὰ σφαγεῖα δὲν ἐπιτρέπουν νὰ πουληθῇ κρέας προσβεβλημένου χοίρου, γιὰτὶ ἡ ἀσθένεια μεταδίδεται στὸν ἄνθρωπο μ' ὅλες τὶς συνέπειες.

Προφυλακτικῶς δὲν πρέπει νὰ τρώμε χοιρινὸ πού δὲν ἔχει μαγειρευτῇ ἔτσι, ὥστε νὰ μείνῃ τουλάχιστον ½ ὥρα σὲ θερμοκρασία πάνω ἀπὸ 100 βαθμούς.

Ἀνθραξ. Εἶναι μιὰ φοβερὴ ἀρρώστεια πού σκοτώνει χιλιάδες ζῶα ὅταν παρουσιασθῇ.

Λέγεται ἀνθραξ γιὰτὶ τὰ ζῶα πού παθαίνουν ἀπὸ τὴν ἀσθένεια αὐτὴ μελανιάζουν. Μεταδίδεται καὶ στὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὰ ζῶα καὶ εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνη ἀσθένεια. Προφυλακτικὰ μέτρα εἶναι νὰ τηροῦμε καθαριότητα.

Πανώλη. Εἶναι ἡ φοβερὴ ἐπιδημία πού στὰ παλιὰ-παλιά χρόνια ἔκανε θραῦσι στοὺς ἀνθρώπους. Προέρχεται ἀπὸ μικρόβιο πού ἀναπτύσσεται στὸν ἐντερικὸ σωλῆνα τῶν ψύλλων πού ζοῦν στὸ σῶμα τῶν ποντικῶν. Ἐπομένως φορεῖς τῆς ἐπιδημίας εἶναι οἱ ποντικοί. Ἐκστρατεία ἐναντίον τῶν ποντικῶν μᾶς σώζει ἀπὸ τὴν ἐπιδημία.

Αὐτὲς εἶναι οἱ κυριώτερες ἀσθένειες ζῶων πού μεταδίδονται στὸν ἄνθρωπο.

Ἀνακεφαλαιώνοντας ὅσα εἶπαμε γιὰ τὶς ἀρρώστειες πού μεταδίδουν τὰ ζῶα στὸν ἄνθρωπο, μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι ὅταν προσέξωμε δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ πάθωμε σχεδὸν καμμιὰ ἀπὸ τὶς ἀσθένειες πού σὰς περιέγραψα. Τὰ προληπτικὰ μέτρα πού θὰ μᾶς προφυλάξουν ἀπὸ τὶς μεταδοτικὲς στὸν ἄνθρωπο ἀρρώστειες τῶν ζῶων εἶναι:

- 1) Νὰ πλένωμε τακτικὰ μὲ σαποῦνι καλὰ τὰ χέρια μας ὅταν πιάνοῦμε ζῶα.
- 2) Νὰ κρατᾶμε ἐπὶ 10 λεπτὰ σὲ συνεχῇ βρασμὸ τὸ γάλα.
- 3) Τὸ κρέας πού θὰ φάμε πρέπει νὰ βρασθῇ ἢ μαγειρευτῇ πολὺ καλὰ δηλ. νὰ μείνῃ ½ ὥρα σὲ θερμοκρασία πάνω ἀπὸ 100 βαθμούς.
- 4) Ὅταν ἔχωμε ζῶα νὰ διατηροῦμε καθαρὸ τὸ σῶμα τους καὶ τὸ μέρος πού κοιμοῦνται καὶ μένουν.

Η ΚΑΤΑΡΑ ΤΟΥ ΣΠΟΥΡΓΙΤΗ

Β. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗ

Στο καφεεντάκι που είναι κολλητά στο Στάδιο κοντά στον Άρδηττό, καθόταν κάποια μέρα μια παρέα. Λίγο πιο πέρα από το τραπέζι της, πρόβαλαν μέσα στα δέντρα δυο αλητόπαιδα. Κυνηγούσαν σπουργίτες.

— Σταθήτε να σας δείξω εγώ πώς κυνηγάτε σπουργίτες, κακόπαιδα, φώναξε ο γεροντότερος της παρέας και καμώθηκε πώς θα σηκωθεί. Και ενώ τα αλητόπαιδα έβιναν καπνός ο γέροντας είπε γυρίζοντας στην παρέα του:

— Τα παιδιά αυτά μου θύμισαν μια παλιά ιστορία θλιβερή, που έζησα στα νιάτα μου για τους σπουργίτες. — Νά μάς την πής, παππού, είπε η παρέα.

— Άφοι το θέλετε, ως περάσωμε και την ώρα είπε ο παππούς και άρχισε να διηγείται.

— Στα 1913 είμαστε στρατιώτες στη Θεσσαλονίκη και διαταχθήκαμε να πάμε σε κάποιο χωριό. Ήταν άνοιξη και φτάσαμε στο χωριό καταμεσημέριο. Στην πλατεία του είδαμε μαζεμένον κόσμο. Κόσμο που έδειχνε πως είχε κάποια αγωγή.

— Κάτι τους συμβαίνει είπε ο λοχίας μας και πλησιάσαμε για να τους ρωτήση.

Λίγο πιο μπρός μας είδαμε μια στρογγυλή μεγάλη πέτρα, βράχο σωστό. Γύρω στην πέτρα ήταν κόσμος και κοίταζε. Ένα παιδάκι ως δέκα χρονών, αγωνιούσε να βγάλει το χέρι του από μια τρύπα που είχε ο βράχος. Πάλευε, προσπαθούσε, επιχειρούσε να το βγάλει, μα αδύνατο.

Το παιδί άρχισε να κλαίει. Τότε ήρθε κάποιος μεσόκοπος που ήταν ο πατέρας του. Τότε μάθαμε την ιστορία. Τότε ακούσαμε τί έγινε.

Το παιδί αυτό είχε την κακή συνήθεια να κυνηγά σπουργίτες. Και όπως έλεγαν εκεί οι άνθρωποι ήταν κακό παιδί για τα πουλιά.

— Και μια άλλη φορά έπεσε από μια σκεπή όπου είχε ανεβεί να χα-

λάσει μια φωλιά. Και τότε λίγο έλειψε να σκοτωθεί. Τώρα είχε ιδη κάποιον σπουργίτη που τρύπωσε στην τρύπα της πέτρας και δίχως να χάσει καιρό έβαλε το χέρι του να τον πιάσει. Μα δυστυχώς το χέρι του μαγκώθηκε και δεν έβγαине.

— Νά σπάσωμε το βράχο! είπαν κάποιοι νεαροί και έτρεξαν και έφεραν ένα χοντρό σφυρί σαν εκείνο που έχουν και χτυπούν οι σιδεράδες στο αμόνι.

Χτύπησαν, χτύπησαν, μα του κάκου. Σιδερόπετρα σκληρή, που ήταν εκείνος ο βράχος, δεν ήταν εύκολο να σπάσει με σφυρί. Με δύναμη θα μπορούσε να θρυμματιστεί. Μα το παιδί; Τι θα γινόταν το παιδί;

Λύση δε φανόταν καμιά. Απελπίσια είχε πιάσει τον κόσμο. Το παιδί είχε χάσει το θάρρος του και τσίριζε. Το χέρι είχε φουσκώσει και από το πάλεμα έτρεχε από τα πλάγια αίμα. Μερικοί γεροντότεροι προσκυνούσαν. — Αυτή είναι κατάρα σωστή, έλεγαν. Είναι η κατάρα του πουλιού, η κατάρα του σπουργίτη.

— Αχ! αυτό το παιδί! Πήγε να φάει το κεφάλι του. Τι ήθελε που κυνηγούσε τα πουλιά; Έλεγαν άλλοι. Ο Λοχίας μας ζήτησε το Δάσκαλο. Ήρθε και κείνος. Τον κάλεσε κοντά του.

— Τι θα γίνει, Δάσκαλε, με το παιδί; Τι λέτε να κάνουμε;

Σκέφτηκε και ο Δάσκαλος μαζί μας άρκετη ώρα και ύστερα αποφασίσαμε να απομακρυνώμε από εκεί τον κόσμο για να ξεθαρρέψι το παιδί που στο ανάμεταξύ άρχισε να χάνει πιο πολύ το θάρρος του και να χλωμιάζει.

— Τραβήχτηκε πέρα! είπε ο λοχίας και έβαλε στρατιώτες και ξεμάκρυναν τον κόσμο.

— Ο Γιωργάς νάρθη! Ο Γιωργάς! φώναζε ο Δάσκαλος. Ο Γιωργάς ήταν ένα ξυπνό χωριατόπουλο φίλος του παιδιού, που ήταν πιασμένο από

την πέτρα.

Το Γιωργά τον είχαν ιδη να βάζει και να βγάζει το χέρι του από την τρύπα και γι' αυτό τον θυμήθηκε τώρα ο Δάσκαλος και τον ζήτησε. Κάποτε ήρθε.

— Έλα, παιδί μου, βοήθησε το φίλο σου να βγάλει το χέρι. Μίλησέ του και δός του θάρρος γιατί φοβήθηκε, είπε ο Δάσκαλος και άφησε τα δυο παιδιά και μίλησαν μόνο τους λίγη ώρα. Μίλησαν όπως αυτά ήξεραν, με τη γλώσσα την παιδιαστική.

Με την ομιλία του φίλου του το πιασμένο χωριατόπουλο ξεθάρρεψε και τότε ο Γιωργάς άκούστηκε να λέει:

— Για θυμήσου! όταν έβαλες το χέρι σου να πιάσεις το σπουργίτη πλάκα το είχες ή γρόθο;

Το χωριατόπουλο σκέφτηκε και απάντησε:

— Πλάκα! το είχα, πλάκα!

Πλάκα κάνε το και βγάλε το του είπα ο Γιωργάς και η σωστή αυτή και έξυπνη παιδιαστική παρατήρηση επέτυχε και το χωριατόπουλο έλευθερώθηκε.

Νά κυνήγησε όμως τάχα ύστερα από το πάθημά του αυτό άλλους σπουργίτες; Τι λέτε; Εγώ δεν το πιστεύω.

Το παιδί αυτό είχε την κακή συνήθεια να κυνηγά σπουργίτες.

Ύστερα από τον τιτάνειον αυτόν αγώνα η Έλλάς ανέκτησε την ελευθερία της. Κι από τότε έχουμε από το Θεό την υπέρτατη τιμή να φυλάμε με το όπλο στο χέρι τα σύνορα της πολιτισμένης ανθρωπότητας σε τούτη τη γωνιά της Ευρώπης, ακλόνητοι στους αιματόθρεχτους μα αδούλωτους βράχους μας, συνειδητοί πρόμαχοι των ιερωτέρων δικαιωμάτων της πολιτισμένης ανθρωπότητας. Έδω μās βρήκαν ακλόνητους το 1940, 120 εκατομμύρια σιδερόφρακτοι Γερμανο-ιταλοί, έδω μās βρήκαν τα τελευταία τούτα χρόνια αποφασιστικούς κι ακλόνητους 200 εκατομμύρια συνασπισμένοι Σλαύοι. Τόχει γραμμένο ή μοίρα μας να συντρίβωμε κάθε επιδρομέα, που τολμά να μολύνει τα ιερά χώματα της πατρίδας μας, όσο μεγάλος και τρανός κι αν είναι.

Κι έτσι θα γίνεται πάντα. Και θα νικούμε πάντα. Γιατί οι Έλληνες έχουμε από το Θεό το άθαντο προνόμιο, κάθε γενιά μας να ξεπερνά την προηγούμενη κρατώντας, σε χέρια που δεν τρέμουν, πάντα χλωρό το αιματόθρεχτο στεφάνι της Έλληνικής δόξης.

ΝΙΚ. Δ. ΚΑΡΥΔΑΚΙΣ

Σύμβουλος Έφορείας Ε.Ε.Σ.Ν.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Η ΠΥΛΟΣ

Π. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

Άποψις της Πύλου.

Φεύγοντας με το πλοίο απ' το λιμάνι της Καλαμάτας με την τόνση ναυτική και εμπορική κίνησι, χαιρετούμε από μακριά την όμορφη πόλη με το ιστορικό κάστρο. Άριστερά μας έχουμε την αγέρωχη και πετρώδη Μάνη με τον Ταύγετο, του οποίου η πανύψηλη κορυφή, "Αη - Λιάς, φαντάζει σαν ένας γιγάντιος άσπρομάλλης γέρος.

Το πλοίο μας κατηφορίζει προς τα νοτιοδυτικά. Δεξιά μας έχουμε τα νότια του Μεσσηνιακού κάμπου με την Κορώνη και την περιοχή της. Παρακάτω έρχεται η Μεθώνη με το κάστρο της, που είναι γραφικώτατο και ιστορικό, όπως και το κάστρο της Κορώνης.

Μεταξύ Κορώνης και Μεθώνης στρίβουμε δεξιά, περνώντας πολύ κοντά απ' το άγριο ακρωτήριο Άκριτας. Κατόπιν το πλοίο μας προχωρεί προς βορράν, για να φθάσει σε λίγο στον ευρύ όρμο του Ναυαρίνου, αφού περάσει δίπλα απ' τα γραφικά νησιά της Σφακτηρίας και Σαλιχλή Μπαμπά.

Αποβιβαζόμαστε στην Πύλο, μικρή μα ολοκαθάρη και ωραιότατη πόλη κι αρχίζουμε αμέσως κι όλας να ξεετάζουμε τα αξιοπερίεργα του τόπου. Αφού κάνουμε μια βόλτα στη μικρή παραλιακή πλατεία και στην πολύ συμπαθητική προκυμαία, ανηφορίζουμε κατά το Κάστρο, απ' όπου έχουμε πρώτα πρώτα να καμαρώσουμε το πανόραμα της Πύλου με τον στρατηγικό όσο και ιστορικό όρμο της.

Η σημερινή Πύλος δεν αντιστοιχεί

Θ. ΚΟΛΟΚΩΤΡΩΝΗΣ

Η όψη του ήταν μελανή, τα μαλλιά του πυκνά και μαύρα σαν τα φτερά κόρακος. Τα μάτια του μικρά, λίγο αλλοίθωρα και σκιασμένα από πυκνά φρύδια. Το βλέμμα του, τρυπούσε σαν λόγχη όπου καρφονόταν. Η μύτη έμοιαζε ράμφος αετού, μαύρο δασύ μουστάκι έκτεπαζε το μεγάλο του στόμα. Η φωνή του βροντερή σαν κανόνι.

με καμμιάν αρχαία τοποθεσία. Το 1572 οι Τούρκοι έχτισαν πλησιέστα της σημερινής πόλεως το κάστρο, που ονομάστηκε Νεόκαστρο, και το όποιον οι Βενετοί κατέλαβαν το 1686 και το διατήρησαν μέχρι το έτος 1718. Γύρω στο κάστρο αυτό έγινε σιγά σιγά η πόλη, που ονομάστηκε κι αυτή Νεόκαστρο, κι αργότερα, μετά την απελευθέρωσή μας, Πύλος. Το 1821 οι Τούρκοι αναγκάστηκαν να φύγουν, αλλά το 1825 έφθασαν ο Ίμβραήμ και ύστερα από γενναία αντίστασι των Έλλήνων κατόρθωσε να καταλάβει το φρούριο του Νεοκάστρου και να ξεκαθαρίσει όλη την περιοχή. Έτσι το Νεόκαστρο έγινε το κέντρο των επιχειρήσεών του και ο όρμος ναυτική βάση του μεγάλου στόλου του.

Η αρχαία Πύλος βρισκόταν στην απέναντι βορεινή ακρη του όρμου. Αποπάνω και κοντά στο εκεί στενό ύψωνεται στο Κορυφάσιον ένα κάστρο με αρχαία και μεσαιωνικά ερείπια. Πολλοί αρχαιολόγοι και ιστορικοί ισχυρίζονται ότι η αρχαία Όμηρική Πύλος δεν ήταν εδώ, αλλά στο Σαμικόν βορειότερα, κοντά στη λίμνη της Άγουλινίτσας. Πάντως όμως η πόλις της Πύλου των κλασσικών χρόνων δηλ. του 5ου και 4ου αιώνα π. Χ. βρισκόνταν εδώ. Γι' αυτό κι εμείς θ' ακολουθήσουμε την ιστορική παράδοσι. Ίδρυτής της Πύλου φέρεται ο Νυλεύς βασιλόπουλο της Ίωλικού, που κατέφυγεν απ' τη Θεσσαλική πατρίδα του στα μέρη τούτα και απέκτησε πολλά παιδιά, που τα σκότωσαν ο Ήρακλής. Ένας μόνος υιός του Νηλέως ελύτωσε και αυτός ήταν ο σοφός Νέστωρ, που μās τον περιγράφει ο Όμηρος με τόσα καλά λόγια, με τόσες λεπτομέρειες για το σεβασμό που του είχαν όλοι οι βασιλείς και ήρωες του Τρωϊκού πολέμου. Κατά το 425 π. Χ. η Πύλος καταλήφθηκε από τους Αθηναίους.

Πάνω απ' την αρχαία πόλη ύψωνεται το φρούριο της αρχαίας Πύλου με ερείπια αρχαία και μεσαιωνικά, γιατί εν συνεχεία οι Φράγκοι έχτισαν εκεί στην ίδια θέση ένα ισχυρότατο κάστρο τον «Αθαρίνο» (1296).

πολλοί Άγωνιστάι, όπως ο Άναγνωσταράς, ο Τσαμαδός και άλλοι ακόμη δικοί μας και ξένοι φιλέλληνες.

Από τους απότομους βράχους της Σφακτηρίας όταν είναι γαλήνη διακρίνει κανείς καθαρά τα ναυάγια των πλοίων του Τουρκοαιγυπτιακού στόλου, που σώζονται ακόμη κάτω στο βυθό της θάλασσας του Ναυαρίνου. Μπροστά στον έπισκεπτή απλώνεται το ύπεροχο θέαμα του όρμου με το μικρό νησί Χελωνάκι, όπου ήταν το κεντρικό σημείο της ναυμαχίας.

Νοτιότερα είναι η γραφικώτατη νήσος Πύλος, η Σαλιχλή-Μπαμπά με το φάρο και με τα αναμνηστικά κενοτάφια των φιλελλήνων. Το μικρό αυτό νησί είναι διάτρητο στη μέση. Έχει δηλ. μια διάθρωσι - σπηλαιο, που το περνάει πέρα ως πέρα το γεφύρι, και το δίνει μια όψη παράξενη και θαυμαστή.

Γ. ΚΑΡΑΪΣΑΚΑΚΗΣ

Ο Καραϊσκάκης, ως προς το εξωτερικό, ήταν έντελώς αντίθετος του Κολοκοτρώνη: μικρόσωμος, αδύνατος, ώχρος και φιλάσθετος. Είχε όμως εύκινητο το σώμα και το πνεύμα, και δυο ζωρά μάτια εφώτιζαν τη μελαγχολική φυσιογνωμία του. Δεν είχε την ευχαλασία του Κολοκοτρώνη, άλλ' ήταν μιλούσε είχε έξυπνάδα και πολλήν ετοιμότητα.

25^Η ΜΑΡΤΙΟΥ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Και είναι ιστορική πραγματικότητα, ότι, αν μέσα στη μεγαλειώδη ιστορία των Έλλήνων υπάρχει και ζή ό,τι ονομάζεται ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ανθρώπινο μεγαλείο αν επί 3.000 χρόνια όλα τα έθνη του κόσμου εμπνέονται από τα άθαντα παραδείγματα της ιστορίας αυτής, είναι ακριβώς γιατί δεν έχει γραφή με τις απαιτήσεις της ψυχρής λογικής αλλά με τη θεία φλόγα των μεγάλων ένθουσιασμών με την ασάλευτη πίστι στα ύψηλότερα ιδανικά της ανθρωπότητας.

Τα κατορθώματα ο ήρωϊσμός και η αυτοθυσία των προγόνων μας του 21 εθάμβωσαν κάθε προηγούμενη δόξα μας κι η φήμη του Έλληνικού ονόματος έφθασε πάλι στα πέρατα του κόσμου.

Ο Άθανάσιος Διάκος σουβλίζεται ζωντανός για να μη κατεβάσει το κεφάλι. Ο Δημήτρης ο Βρατσάνος στα Ψαρά και ο Χρήστος ο Καψάλης στο Μεσολόγγι, τινάζονται στον αέρα, μαζί με χιλιάδες έχθρους, που τους είχαν ζώσει, για να μη συνθηκολογήσουν.

ΤΑ Α' ΔΙΕΘΝΗ ΠΑΝΑΘΗΝΑΙΑ ΤΟΝ ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΣΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΜΑΣ

ΣΠ. ΑΥΛΩΝΙΤΗ

Η μεγάλη αθλητική γιορτή, τα «Διεθνή Παναθηναία», που δεν μπόρεσαν, για διαφόρους λόγους, να γίνουν πέρυσι, πρόκειται να οργανωθούν φέτος οριστικά απ' τις 13 ως τις 20 Αυγούστου στην Αθήνα. Την δργάνωσή τους ανέλαβαν οι τέσσερες μεγαλύτεροι αθλητικοί μας σύλλογοι, ο Παναθηναϊκός, ο Πανελλήνιος, ο Έθνικός κι ο Γιαννιώνας. Επιτροπή από αντιπροσώπους των συλλόγων αυτών έχει ορίσει και τις περισσότερες λεπτομέρειες της μεγάλης αυτής εβδομαδιαίας αθλητικής γιορτής, που πρόκειται να συγκεντρώσει το ενδιαφέρον όλων των φιλάθλων της χώρας. Γιατί τα «Διεθνή Παναθηναία» δεν θα είναι απ' τους συνηθισμένους αγώνες. Θα είναι κάτι εντελώς διαφορετικό. Πρώτα - πρώτα δεν θα είναι αποκλειστικά αγώνες αλλά ένα είδος αρχαϊκής γιορτής ανάλογο με τα περίφημα Παναθηναία της αρχαιότητας. Έπειτα οι αγώνες, όπως θα είναι και καλοκαίρι, θα γίνονται την νύχτα στο Παναθηναϊκό Στάδιο κάτω από το φως προβολέων. Βράδυ, με πανσέληνο, θα γίνη κι ο απαραίτητος Μαραθώνιος δρόμος πάνω στην ιστορική κλασική διαδρομή απ' τον τύμβο του Μαραθώνα στο Στάδιο, σε απόσταση 42195 μέτρων. Φυσικά στους αγώνες αυτούς θα λάβουν μέρος όχι μόνο οι καλύτεροι δικοί μας αθληταί, αλλά και περίφημοι ξένοι πρωταθληταί. Για το σκοπό αυτό στάλθηκαν προσκλήσεις στις αθλητικές ομοσπονδίες διαφόρων κρατών, που προσκαλούν για τα «Διεθνή Παναθηναία» τους τριάντα καλύτερους ξένους πρωταθλητάς σ' όλόκληρη την Ευρώπη. Μέσα σ' αυτούς είναι και άσσοι του παγκόσμιου στίβου πολύ μεγάλης αξίας και φήμης. Ταυτόχρονα γίνεται προσπάθεια οι Αμερικανοί πρωταθληταί, που θα μας επισκεφθούν το καλοκαίρι, να έρθουν εκείνες τις ημέρες, ώστε το πρόγραμμα των αγώνων να πλουτισθεί ακόμη περισσότερο με τη συμμετοχή τους.

Πάντως από τώρα ή οργανωτική επιτροπή των Παναθηναίων εκάλισε τους εξής περίφημους ξένους πρωταθλητάς: Από την Αγγλία: τον διάσημο νέγρο σπρίντερ Μάκ Ντόναλ Μπέιλι με ρεκόρ 10'' 5 στα 100 μέτρα και 21'' 5 στα 200. Ο πρώτος νικητής του Πανευρωπαϊκού πρωταθλήματος των Βρυξελλών στα 400 μέτρα Πουγκ με ρεκόρ 47'' 3. Ο Σκωτσέζος άλτης του ύψους Πάτερσον, ο καλύτερος της Ευρώπης, που έχει πηδήσει 2 μ. 005. Και ο βετεράνος Μαραθωνοδρόμος Άγγλος Χόλντεν, 2ος Ολυμπιονίκης του Λονδίνου το 1948 και πρώτος νικητής του Ευρωπαϊκού πρωταθλήματος. Από τη Γαλλία έχουν προσκληθεί ο ταχύτερος σήμερα ευρωπαίος δρομέας Μπαλύ με 10,4 στα 100 μέτρα, 21,4 στα 200 και 47,3 στα 400 μ. Ο Μαροκινός δρομέας ήμιαντοχής Έλ Μαμπρούκ, που είχε ένθουσιασει τους φιλάθλους μας στους περυσινούς Έλληνο-γαλλικούς αγώνες του Παναθηναϊκού Σταδίου. Ο Έλ Μαμπρούκ έχει επίτρυχει 3'', 47'', 8 στα 1500 μ. Ο άλλος νέγρος απ' την Γαλλική Αφρική, ο Τιάμ Παπαγκαλό με άλμα εις ύψος 2 μ. 002 είναι επίσης απ' τους νέους πρωταθλητάς που θα λάβουν μέρος στα Διεθνή Παναθηναία. Πρέπει να σημειωθεί ο Τιάμ είναι ακόμα μαθητής Γυμνασίου στο Ντακάρ. Από την Ελβετία έχουν κληθεί για τα Παναθηναία ο θαυμασμός πρωτοεμποδιστής Μπερνάρ, με επίδοσι 14'', 8 στα 100 μ. μετ' εμποδίων και ο δεύτερος δεκαθλητής της Ευρώπης Σέυρερ που πηδάει άλμα επί κοντώ 4 μ. 30. Από την Ισπανία θα μας έλθει ο σφαιροβόλος Χιούμπυ, απ' τους καλύτερους της Ευρώπης με επίδοσι 16 μ. 74. Ο ίδιος φθάνει και στην Δισκοβολία τα 50 μέτρα. Επίσης απ' την Ισπανία έχει προσκληθεί και ο εξαιρετικός δεκαθλητής Κλάουζεν. Από την Νορβηγία θα κατέβει στην Αθήνα, για τα Παναθηναία, ο νεαρός Μπούζεν, που έπτεχε την καλύτερη επίδοσι στα 800 μ. κατά το 1950 με 1' 48'', 7.

Απ' το Βέλγιο περιμένουμε τον θρυλικό Ολυμπιονίκη Γκαστόν Ρέιφ, που τόσο θαυμάσαμε στην περυσινή Έλληνο-Βελγική συνάντησι των Αθηνών. Ο Ρέιφ έχει ρεκόρ 3' 46'', 6 στα 1500 και 14' 26'', 2 στα 5000 μέτρα. Η Ολλανδία θα μας στείλει τον ικανώτατο άλτη του μήκους Βέσσελς με επίδοσι 7 μ. 38. Από την γειτονική μας Τουρκία, που σημειώνει κάθε μέρα και μεγαλύτερη εξέλιξι θα αγωνισθούν στα Διεθνή Παναθηναία: ο Τζασιχ Όνελ με ρεκόρ 1' 56'', στα 800 και 3' 59'', 7 στα 1500 μέτρα, ο Οσμάν Τζοσκούλ, που έγινε απ' τους καλύτερους δρομείς άντοχής της Ευρώπης με ρεκόρ 14' 55'', στα 5 και 30' 50'', στα 10 χιλιόμετρα και ο πολυσύνθετος αθλητής Ατζάρμπαϊ (54' 6 στα 400 μ. μετ' εμποδίων, 50' 3 στα 400 μ., 10' 9 στα 100 μ. και 22' 1 στα 200 μέτρα). Απ' το άλλο γειτονικό μας κράτος, την Γιουγκοσλαβία, έχουν προσκληθεί ο νεαρός πρωταθλητής των 800 μ. Τσεράς με επίδοσι 1' 53'', 7, απ' την μακρινή Φιλανδία, που θα οργανώσει τους Ολυμπιακούς αγώνες του 1952, τον περίφημο δρομέα της αντοχής Μακέλα, που έχει τρέξει τα πέντε χιλιόμετρα σε 14' 20'', 2 κι από την Αυστρία ο γνωστός Μαραθωνοδρόμος Βέμπερ, που έχει διανύσει την απόστασι των 42. 195 μ. σε 2 ώρες 32' και 15''. Τέλος απ' την Ιταλία έχουν ζητηθεί να λάβουν μέρος οι γνωστοί μας Κονσολίνι - ο μεγαλύτερος δισκοβόλος του κόσμου - και Προφέτι, σφαιροβόλος με βολήν 15 μ. 50 και ο καλύτερος εμποδιστής Φίλιπποντ, που έχει τρέξει τα 400 μ. μετ' εμποδίων σε 51'', 6 και απ' την Σουηδία, ο πρωταθλητής της Ευρώπης στο άλμα επί κοντώ Λούντμπεργκ, που έχει τρέξει και τα 110 μ. μετ' εμποδίων σε 14'', 7.

Ερυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Άγ. Παρασκευής Άνω Βόλου, εις τὸν σχολικὸν κήπον.
Juniors of the Elem. School St. Paraskevi - Ano Volos, at their school garden.

Ερυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Γραμμένης Β'. Περιφ. Δράμας, εις τὸν σχολικὸν κήπον.
Juniors of the Elem. School Grammeni, Drama at their school garden.

ΚΙΝΗΣΙΣ Ε.Ε.Σ.Ν.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΟΜΕ

ΙΑΠΩΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

Τόκιον, 5 Φεβρουαρίου 1951.

.....
Έχομεν την τιμήν να σας εκφράσωμεν και πάλιν τὰς εὐχαριστίας μας γιὰ τὴν συμμετοχὴν σας εἰς τὴν ἑκθεσὶν τοῦ Ἰαπωνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος τὸν παρελθόντα Νοέμβριον.

Τὰ σταλέντα εἶδη ἐθαυμάσθησαν ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ Νεότητος τῆς χώρας μας καὶ θὰ ἐκτεθοῦν ἐν συνεχείᾳ εἰς διαφόρους τόπους τῆς Ἰαπωνίας.

Τὸ ὀραϊότατον λεύκωμα τοῦ Τοισίσιου Γυμνασίου θὰ σταλῇ εἰς ἀνάλογον σχολεῖον πρὸς ἀπάντησιν.

SHUNSUKE HONGO

Δ'ντῆς ΕΣΝ

ΚΡΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ
ΓΙΑ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ

α) Γυμνάσιον Ἀγίας Θηρεσίας Ἀλμπέρτα, Καναδά.

Πρὸς τὸ Γυμνάσιον Θηλέων Καλλιθέας Ἀθηνῶν.

Τὸ περιεχόμενον τοῦ λευκώματος ἦταν θαυμάσιον ὅ-
λες οἱ σελίδες μᾶς ἐνθουσίασαν. Εἶναι ἓνα λεύκωμα πού
με ὑπερηφάνεια τὸ δείχνομε εἰς ὅλους τοὺς γνωστοὺς
μας. Ἀλήθειαι εἶναι ὑπεροχῇ.

Σὰς εὐχαριστοῦμε καὶ πάλι οἱ φίλες σας
τοῦ Σχολείου Ἀγίας Θηρεσίας

β) Τάξις 8η Σχολ. «Ἀγ. Ἰωσήφ» Ἀλμπέρτα Καναδά.

Πρὸς τὸ Λύκειον «Ἑλληνισμός»
Πειραιᾶ

Ἀγαπηταί Ἐρυθροσταυρίτισσαι,

Ἐλάβαμε τὸ λεύκωμά σας τὸ ὁποῖον μᾶς ἤρρεσε
πολὺ καὶ μᾶς ἐδίδαξε πολλὰ γιὰ τὴν χώρα σας. Μᾶς
ἄρεσαν πολὺ ἐπίσης τὰ κουστούμια πού φοράτε. Κι
ἐμεῖς ἀρχίσαμε νὰ ἐτοιμάζωμε λεύκωμα ἀλλὰ ξέρομε
ὅτι δὲν θὰ γίνη τόσο ὠραῖο ὡς τὸ δικό σας.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Παρακαλοῦμεν τὰς ομάδας τῶν Ἑλλήνων Ἐρυθρο-
σταυριτῶν νὰ ἐτοιμάσουν, ὅσοι ἐπιθυμοῦν, λευκώματα
Σχολικῆς Ἀλληλογραφίας, κοῦκλες με ἐθνικὰ ἐνδυ-
μασίας, ἔργα ἱερογραφίας καὶ ἔργα ζωγραφικῆς διὰ
νὰ σταλοῦν εἰς τὴν ἑκθεσὶν τὴν ὁποῖαν ὀργανώνει ὁ
Ἰταλικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς Νεότητος τῆς Κούβας
κατὰ τὸν Μάϊον καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁ Ἐρ. Στ. Νεότητος
τοῦ Μεξικοῦ τὸν Ὀκτώβριον ἔ. ἔ.

Ἐλπίζομεν ὅτι οἱ Ἐρυθροσταυρίται θὰ ἀνταποκρι-
θοῦν εἰς τὴν παράκλησιν αὐτὴν καὶ με τὰς φιλοτίμους
προσπαθείας τῶν θὰ ἐτοιμάσουν ἔργα τὰ ὁποῖα δύνουν
τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὴν Πατρίδα μας νὰ διατηρήσῃ τὴν
ἐξαιρετικὴν θέσιν τὴν ὁποῖαν μέχρι σήμερον ἐξησφά-
λισε διὰ τῆς συμμετοχῆς τῆς εἰς παρομοίας ἐκθέσεις.

ΠΑΛΑΙΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ

1) Τὸ παράρτημα Ἀρσακείου Ψυχικοῦ διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Λαλίζης - Ἰωαννίνων 3 δέματα περιέχοντα ἱμα-
τισμὸν καὶ 1 δέμα με σχολ. εἶδη.

2) Σχολὴ Εὐαγγελινίδου διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Κοκ-
κίνου - Δωρίδος 11 δέματα με σχολικὰ εἶδη καὶ ἱμα-
τισμὸν.

3) 21ον Δημ. Σχολ. Α' Περ. Πειραιῶς διὰ τὸ
Δημ. Σχολ. Ἀγίου Γερμανοῦ Φλωρίνης 1 δέμα με βιβλία.

4) Τὸ 11ον Δημ. Σχολ. Β' Περ. Ἀθηνῶν διὰ τὸ
Δημ. Σχολ. Κίωτοῦ Κοζάνης 1 βαρέλιον χάρτινον με
γραφικὴν ὕλην.

5) 15ον Δημ. Σχολ. Α' Περ. Πειραιῶς διὰ τὸ Δημ.

Σχολ. Πηγαδίων Ἰωαννίνων 2 χαρτοδέματα με σχολι-
κά εἶδη.

6) 5ον Δημ. Σχολ. Β' Περ. Ἀθηνῶν διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Λυγγιάδων Ἰωαννίνων 2 σάκκους με σχολικὰ εἶ-
δη καὶ ἱματισμὸν.

7) Δημ. Σχολ. Χαλασμένης Αἰγίνης διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Σουλίου Χρηστοθασίλῃ 1 δέμα με διάφορα εἶδη.

8) Σχολὴ Καλπάκα διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Λιδωρικίου
5 σάκκους με εἶδη ἱματισμοῦ ὑποδήσεως καὶ γραφικῆς
ὕλης.

9) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Κατρανίδου Κυριαζοπούλου
διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Γουρνιάδων Εὐρυτανίας 1 ξυλοκιώ-
τιον με γραφικὴν ὕλην.

10) Τὸ 15ον Δημ. Σχολ. Δ' Περ. Ἀθηνῶν διὰ τὸ
Δημ. Σχολ. Γερακινῆς Χαλκιδικῆς 1 δέμα με διάφορα
εἶδη.

11) Τὸ 6ον Δημ. Σχολ. Γ' Περ. Ἀθηνῶν διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Σαρανταπόρου Ἐλασσόνας 6 δέματα με εἶδη
ρουχισμοῦ.

12) 6ον Δημ. Σχολ. Α' Περ. Πειραιῶς διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Γεροπλάτανου Ζαγορίου 1 χαρτοκιώτιον με διά-
φορα εἶδη.

13) Τὸ Τοισίσιον Γυμνάσιον Ἀθηνῶν διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Ἀνταρτικοῦ Φλωρίνης 2 δέματα με γραφικὴν
ὕλην.

ΝΕΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ

1) Δημ. Σχολ. Δ' Περ. Ἀθηνῶν διὰ τὸ Δημ. Σχολ.
Κισλάρ Φαρσάλων 11 χαρτοδέματα, 4 ξυλοκιώτια καὶ
2 σάκκους (διάφορα).

2) Ράλλειος Παιδαγωγικὴ Ἀκαδημία διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Τριταίνου Ζαγορίου 3 δέματα περιέχοντα σχολι-
κά εἶδη καὶ ἱματισμὸν.

3) Ἰδιωτικὴ Σχολὴ Ἡλιάδου διὰ τὸ Δημ. Σχολ.
Περιβολίων Δομοκοῦ 2 δέματα περιέχοντα εἶδη ἱματι-
σμοῦ.

4) Ἰδιωτικὸν Ἐκπαιδευτήριον Ἰωάννου Ἰεσσαί
διὰ τὸ Δημ. Σχολ. Μαυρονερίου 1 δέμα περιέχον γρα-
φικὴν ὕλην.

5) 2ον Δημ. Σχολ. Β' Περ. Ἀθηνῶν διὰ τὸ 2ον
Δημ. Σχολ. Φλωρίνης 7 δέματα με γραφικὴν ὕλην καὶ
ἱματισμὸν.

6) 4ον Γυμνάσιον Θηλέων Ἀθηνῶν διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Μικροῦ Δάσους 1 δέμα με ἱματισμὸν.

7) Τὸ Δημ. Σχολ. Ὀλύμπων Χίου διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Ἀγίου Διονυσίου Χαλκίδος 1 δέμα με γραφικὴν
ὕλην.

8) Τὸ 2ον Δημ. Σχολ. Καλλιθέας διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Σίνα Κερασιά Καλαμπάκας 3 χαρτοδέματα με
σχολικὰ εἶδη.

9) Τὸ 4ον Δημ. Σχολ. Κερασινοῦ διὰ τὸ Δημ.
Σχολ. Διοταμίας Καστοριάς 1 δέμα με σχολικὰ εἶδη.

10) Τὸ 11ον Δημ. Σχολ. Δ' Περ. Ἀθηνῶν διὰ τὸ
Δημ. Σχολ. Αἰσούμης Ἀλεξανδρουπόλεως 2 σάκκους με
γραφικὴν ὕλην.

Ερυθροσταυρίται Δημ. Σχολ. Ἀγ. Ἰωάννου - Ἀμαλιάδος,
εἰς τὸν σχολικὸν κήπον.
Juniors of the Elem. School St. John - Amalias at their
school garden.

1) Ὅστουν τοῦ πῆ-
χεως. 2) Χώρα τῆς Νο-
τιοδυτικῆς Ἀσίας. 3)
Ὅλοι (λατινικά). 4)
Πρωθυπουργός πρὸ ἐτῶν
(κλητ.).

- 1) Γεμάτος (ἀρχαία).
- 2) Ἀκρωτήριον Πελοποννήσου.
- 3) Πρόθεσις.
- 4) Πράξεις κακῇ καὶ ἀξιόποινη (ἀντίστροφᾳ).

Πυθαγόρειον Γυμνάσιον
Σάμου

— Κώστα, Μαρία, Νίτσα, Καλλιό-
πη, έλάτε νά δήτε τί σκότωσε ό πα-
τέρας.
— Τι;
— Μά σ'ας τ'ό είπα!
— Μάρω, Γιώργο, Έλένη, Φιφή έ-
λάτε νά τή δήτε. Είναι ώραία.
— Ποιά, Μίμη;
— Σ'ας τ'ό είπα!

Ἐπὶ γαίῃα στὸ δρόμο. Συνάντησα
τὸ μάρμπα τὸ Βαγγέλη.
— Καλημέρα, μάρμπα Βαγγέλη.
— Καλημέρα, παίδι μου.
— Τί μαντάτα μάρμπα Βαγγέλη;
— Ἐ! τί μαντάτα, παίδι μου, ὥς
ποῦ εἶχα νερὸ ἔπινα κρασί τώρα ποῦ
δὲν ἔχω νερὸ πίνω νερό.
Τί δουλειὰ κάνει ὁ μάρμπα Βαγ-
γέλης;

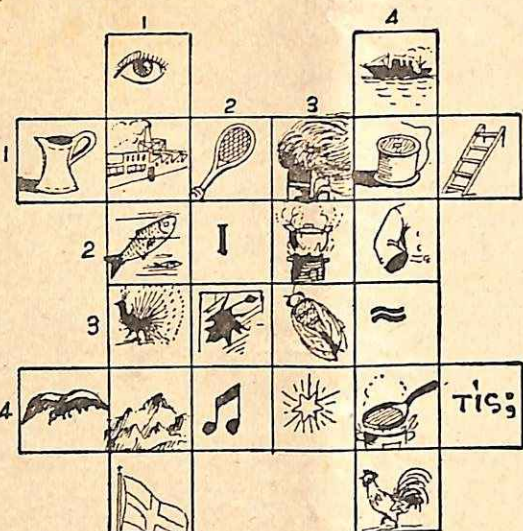
Καθὼς ὁ Ἀδὰμ καὶ ἡ Εὐὰ ἐπλά-
στηκε, ἀλλὰ τὰ ὁστὰ του κανεὶς δὲν
τὰ ἔθαψε.

Με τέσσερα εννέα (9, 9, 9, 9) να
γίνει ο αριθμός 100.

Μέλος εἶμαι τοῦ σώματος, μὰ ἕνα γράμμα ἂν σθύσης εὐθὺς θὰ μεταμορφωθῶ σὲ μέλος πάλι τοῦ σώματος, μὰ διαφορετικόν.

ΑΝΤΩΝΙΑ Ι. ΔΟΛΑΨΑΚΗ
Τάξις Δ' Γυμν. 'Αγ. Νικολάου
Κρήτης

Ποιός ἀπ' τοὺς «Τρεῖς Σωματοφύ-
λακας» ἔχει τ' ὄνομά του δώσει σὲ
Μακεδονικὸ ἀκρωτήρι;
ΜΙΧ. ΜΑΡΙΟΛΗΣ
Τάξ. Ε' Γυμν. Βιλλίων

Μιά μέρα ἔστειλε ἡ μαμά τὸν Νίκο νὰ πάρῃ ἕνα σφουγγάρι. Ἀλλὰ ὁ Νίκος γυρίζει μὲ ἄδεια τὰ χέρια καὶ ἡ μαμά του τὸν ρωτᾷ:

— Γιατί δὲν πῆρες;

— Γιατί ἦταν ὅλα τρύπια.

ΛΗΜ ΚΥΡΙΑΚΕΑΣ

ΔΗΜ. ΚΥΡΙΑΚΕΑΣ
Ἐκπαιδευτήριον «Βυζάντιον Ἀθηνῶν»

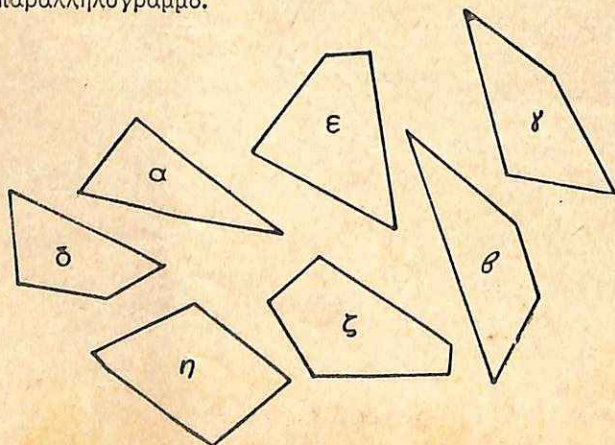
Ὁ καθηγητής: Τί λέγεται πονη-
 ρία;
 Ὁ μαθητής: Τὸ νὰ εἶναι κανεὶς
 πονηρός, κύριε.
 Ὁ καθηγητής: Καὶ τί θὰ πῇ νὰ
 εἶναι κανεὶς πονηρός;
 Ὁ μαθητής: Τὸ νὰ ἔχη μέσα του
 πονηρία.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΚΑΖΑΚΟΥ
'Ιδιωτ. Σχ. «Βυζάντιον»
ΠΡΟΒΛΗΜΑ 2

Κάποτε ρώτησαν έναν πού πουλού-
σε ένα κτήμα πόσο αξίζει. Και τούς
ἀπαντά:
«Τὰ τρία πέμπτα τῆς ἀξίας του σὺν
250 δραχμῆς ἀποτελοῦν τὰ τρία τέ-
ταρτα αὐτῆς μείον 200 δραχμῆς».
Πόσον ἀξίζει τὸ κτήμα;

ΔΗΜΟΣ Χ. ΞΑΝΑΛΑΤΟΣ
ΣΤ' Γυμνασίου Λιδωρικίου

Μπορείτε άφου αντιγράψετε σέ χαρτόνι τά παρακάτω σχήματα, ένώνοντάς τα, νά σχηματίσετε ένα παραλληλόγραμμο.

1) * * * * *

2) * * * * *

3) * * * *

4) * * *

5) * *

6) *

- 1) Νῆσος τῶν Κυκλάδων.
- 2) Γύρω - γύρω θάλασσα καὶ στὴ μέση στεριά.
- 3) Θεὸς τῆς ἀρχαιότητος.
- 4) Κάνει τὸ ρυάκι.
- 5) Διφθογγος.
- 6) Σύμφωνον.

ΔΗΜ. ΔΡΟΥΜΠΟΥΚΗΣ
Ἐκπαιδευτήριον «Βυζάντιον»

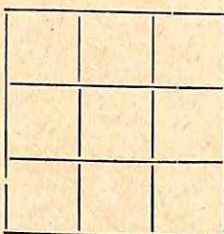
- 1) * * * * *
- 2) * * * * *
- 3) * * * * *
- 4) * * * * *
- 5) * * * * *
- 6) * * * * *

- 1) "Ορος τῆς Ἑλλάδος.
- 2) Νησί τοῦ Αἰγαίου.
- 3) Πόλις τῆς Γαλλίας.
- 4) Ποταμός τῆς Αἰγύπτου.
- 5) "Ενδοξο κράτος τῆς Εὐρώπης.
- 6) Ποταμός τῆς Γιουγκοσλαβίας.

ΕΙΡΗΝΗ Γ. ΣΤΑΥΡΑΚΗ
Δ' Τάξ. Γυμν. Σχολ. «Βυζάντιον»

Στο τετράγωνο να μπουν οι αριθμοί από το 1 έως το 9 και προσθέτοντας να έχουν άθροισμα 15 ορίζοντως, καθέτως και διαγωνίως.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ Γ. ΠΟΛΙΟΣ
Γυμνάσιον Πρεβέζης

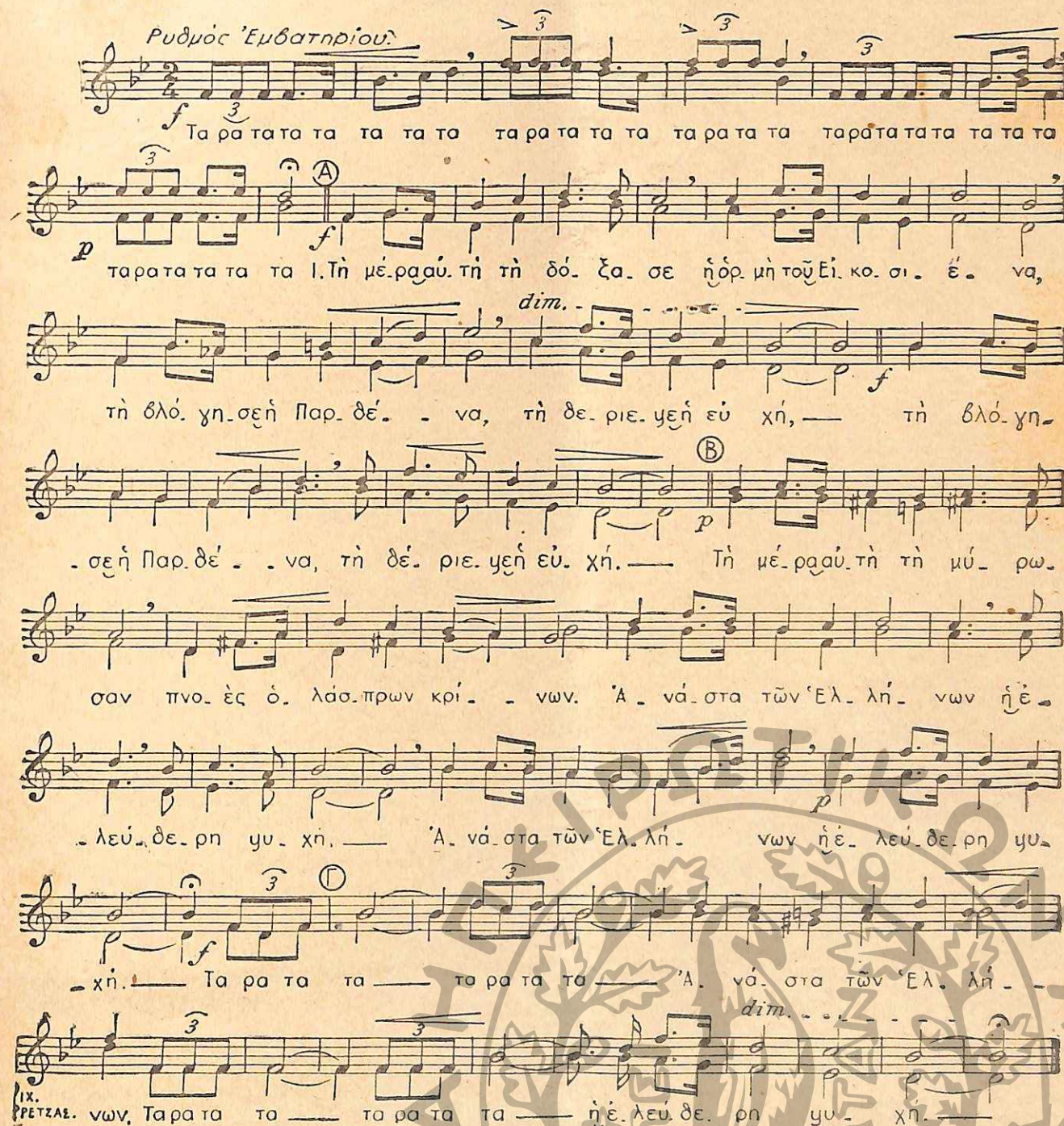
Εἰς κρεοπώλης λέγει στὸν βοηθόν
του: Πάρε 100 δραχ. καὶ πῆγαινε νὰ
ἀγοράσῃς 100 ζῶα, πρόβατα, χοί-
ρους καὶ βόδια·

Ἐνα πρόβατον ἑξήματα 50 λεπτά τῆς δραχμῆς, ἕνα χοῖρος 5 δραχμᾶς καὶ ἕνα βῶδι 10 δραχμᾶς. Νὰ εὐρεθῇ πόσα πρόβατα, πόσους χοίρους καὶ πόσα βῶδια θὰ ἀγοράσῃ μὲ τὰς δραχμὰς αὐτάς (γνωστοῦ ὄντος ὅτι τὰ 100 ζῶα νὰ εἶναι καὶ ἀπὸ τὰ τρία εἶδη).

Π. ΒΑΣΙΛΑΡΑΣ
Γυμνάσιον
Ξυλοκάστρου

Στιχοί.
ΕΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑ.

ΜΟΥΣΙΚΗ.
Ξ. Γ. ΑΣΤΕΡΙΔΗ.

2) Ἑλλάδα, εἶσαι στὸ μάτια μας
τῶν ἄξιων ἢ Μητέρα.
Παιᾶνες πέρα ὡς πέρα
καὶ δάφνης θεῖα κλαδιά.

Τὸ Εἰκοσιένα εἰκόνημα,
ποῦ δ' ἀκουμποῦν τὰ χεῖλη,
κ' ἐμπρός του ἕνα καντήλι
δὰ καίη λαμπρὸ ἡ καρδιά.

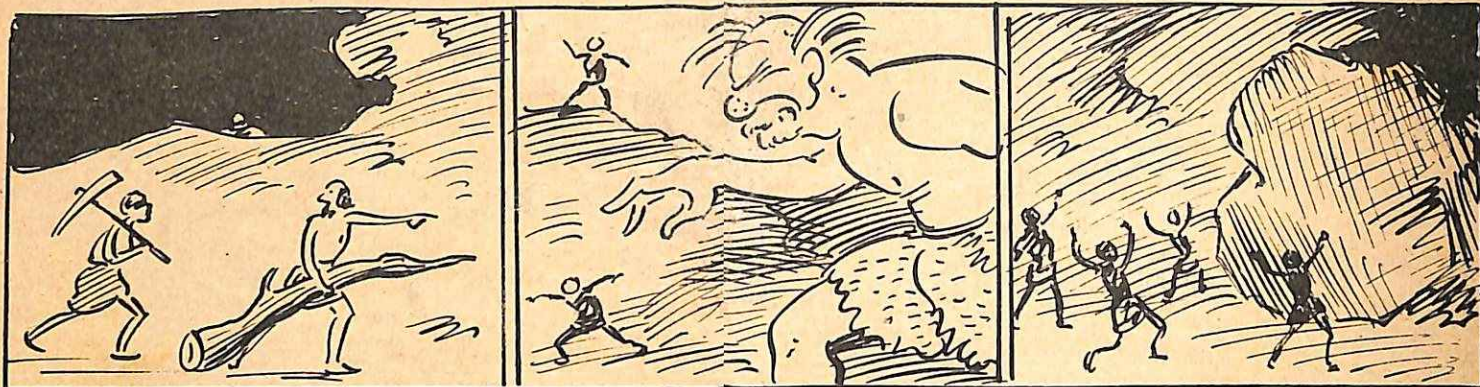
ΣΗΜ. Ἀπὸ ἔλλειψι χώρου πολλὴ ὕλη μὲ μαθητικὴ συνεργασία καὶ δράσι ομάδων ΕΣΝ θὰ δημοσιευθῇ στὸ ἐπόμενο.

ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΩΣ

"Όπως τ'ις διηγείται στ' ἀνηγάνια του ὁ θεῖος Δημητράκης.

Ο ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΣΤΗ ΝΗΣΟ ΤΩΝ ΦΑΙΑΚΩΝ

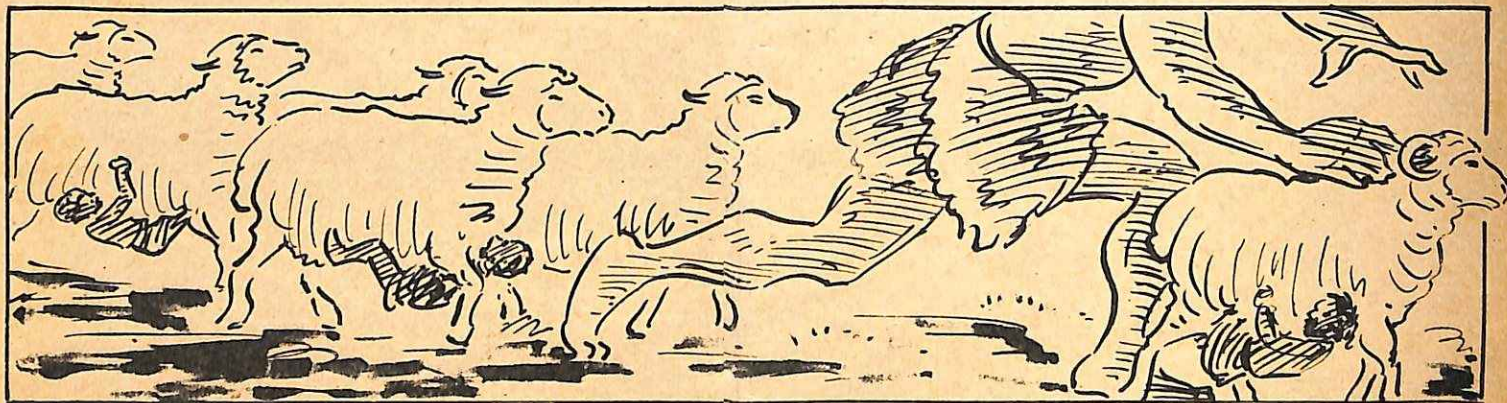
(6)

Τότε ἀπ' τὰ ξύλα πού ἦταν κεῖ
ἀρπάξω ἓνα κομμάτι
κι ἀλύπητα μὲ δυὸ σφυριῖς
τοῦ τόχῳσα στὸ μάτι.

Μπήγει ἐκεῖνος τ'ις φωνῆς
καὶ τρέχει νὰ μᾶς πιᾶσῃ,
ἀλλὰ τυφλὸς πῶς νὰ μᾶς δῇ
καὶ πῶς νὰ μᾶς προφτάσῃ...

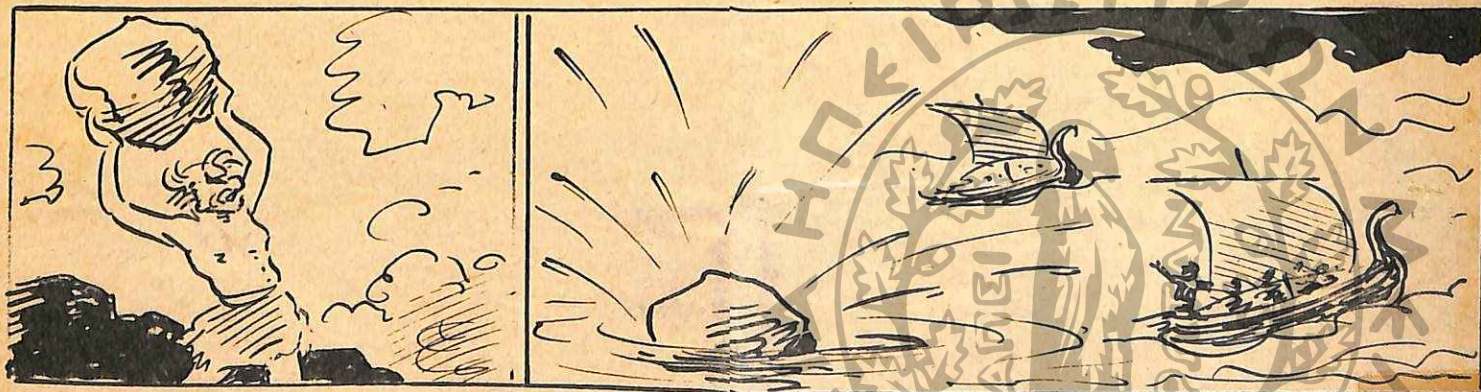
Τρέχουμε τώρα ἀπ' τὴ σπηλιά
νὰ βγοῦμε φοβισμένοι,
μὰ μ' ἓνα βράχο ἀσήκωτο
τὴν εἶχε σφαλισμένη.

Ὅμως τὰ ξημερώματα,
πού ἀνοιξε τὴ σπηλιά του
καὶ τᾶβγαξε γιὰ τὴ βοσκὴ
ὁ Κύκλωπας τ' ἀρνιά του,

μ' ὅλο πού πρὶν αὐτὰ νὰ βγοῦν
καλὰ τὰ ψηλαφούσε
κι ἀνάμεσά τους ἔφαχνε
καὶ μᾶς ἀναζητοῦσε,

κάτω ἀπ' τῶν ζώων τ'ις κοιλιές
ἐμεῖς ἐγαντζωθήκαμε
κ' ἔτσι μπροστὰ ἀπ' τὴ μύτη του
περάσαμε καὶ βγήκαμε!

Μπαίνομε στὰ καράβια μας,
κινᾶμε ἀπ' τὸ λιμάνι
καὶ «γεια σου» τοῦ φωνάζομε.
Τότε ἓνα βράχο πιάνει

καὶ τὸν πετᾷ στὸ πλάι μας
μὲ κρότο φοβερό.
— Κρίμα, φωνάζω, πούκανες
μιά τρύπα στὸ νερό...

Σκόπευες ὅλους νὰ μᾶς φᾶς,
μὰ πάτησες στὴν πῆτα.
Συχῶρα μας πού φεύγομε
καὶ... νὰ μᾶς γράψῃς κοίτα.
(Τί τοὺς βρῆκε παραπ
θα τὸ ποῦμε ἄλλῃ μέρ

Α. Β.